

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Stimada cussegliera
Stimai cussegliers

Cheutras veginis Vus envidai alla 21.

RADUNONZA DIL CUSSEGL DA VISCHNAUNCA

dil trienni 2014/2017

che ha liug **mesjamna, ils 10 da matg 2017, allas 20.00 uras,**
ell'aula dalla casa da scola a Sedrun.

Tractandas:

1. Avertura
2. Rendaquens 2016
  - a) Vischnaunca Tujetsch
  - b) Bogn Sedrun
3. Orientaziuns
4. Varia

Suprastonza communala Tujetsch

President communal
Beat Roeschlin

Menader center communal
Simon Collenberg

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegli da vischnaunca
01-2014/2017

Quen 2016

Vischnaunca Tujetsch

Messadi

dalla suprastanza communal al cussegli da vischnaunca

Preziaz president
Preziada cussegliera
Stimai cussegliers

Rapport da gestiun e quen 2016

Preziadas convischinas

Prezai convischins

Avon dus onns hai jeu surpriu il post sco president communal dalla vischnaunca da Tujetsch. Quei ei stau dus onns fetg intensivs. Jeu hai astgau sefatschentar cun plirs interessants projects. Ei fa grond plascher a mi da representar la vischnaunca da Tujetsch anoviars sco era s'occupar cun las immensas sfidas che spetgan nus ils proxims onns. Igl onn 2016 ei capitau fetg bia en nossa viva vischnaunca. Jeu vi dar in sguard anavos sin quei onn.

Tgèsa s. Vigeli

Ils davos cussadents e las davosas cussadentas dalla Tgèsa s. Vigeli han bandunau la vischnaunca da Tujetsch la fin november 2016 e priu dimora ella casa da tgira a Mustér.

La vischnaunca da Tujetsch surdat il baghetg dalla Tgèsa s. Vigeli per in prezi simbolic dad frs. 1.- alla Fundaziun Soldanella. La Fundaziun Soldanella ha l'intenziun da secasar egl avegnir en quei baghetg. Actualmein ein ins vidlunder d'elavurar ils detagls dil project ensemble cun plirs uffecis cantunals.

Residenza da seniors

La planisaziun da construcziun per la residenza da seniors Dulezi ei per gronda part terminada. La residenza da seniors cumpeglia en tut 17 habitaziuns sco era ina garasca sotterrana. La finamira centrala dalla vischnaunca da Tujetsch e dalla Fundaziun Puntreis ei da porscher quellas habitaziuns modernas ed attractivas alla populaziun da Tujetsch per in prezi raschuneivel.

La vischnaunca da Tujetsch ha l'intenziun da transferir igl entir object sco era pli tard il menaschi dalla residenza da seniors en ina societat separada che vegn fundada il proxim temps. La finanziazion principala succeda entras la vischnaunca da Tujetsch, la Fundaziun Puntreis separticipescha cun ina pintga cumpart.

Occurrentzas Schlagertage e Pimp My Schlitte

Ils 26 e 27 da fevrer 2016 ha l'occurrenza Pimp My Schlitte giu liug per l'emprema gada a Sedrun. La sonda suentermiezi ei la cuorsa cun scarsolas vegnida menada atras. Treis gruppas che havevan zambriegau scarsolas cun fetg bia fantasia ein separticipadas a quella cuorsa. Il venderdis sco era la sonda sera han denter auter ils cantadurs Baschi e Florian Ast divertiu il publicum ella tenda da fiesta. Rodund 1400 persunas han visitau quell'occurrenza.

Per l'emprema gada ha era l'occurrenza Schlagertage giu liug ils 9 ed ils 10 da settember 2016 ella Val Tujetsch. Plirs enconuschents interprets dalla musica dil schlager han concertau duront quels dus dis ella tenda da fiesta a Dieni. Pressapauc 3800 persunas han visitau quella fiesta. Il commerci, ils hotels e la gastronomia ella vischnaunca da Tujetsch han saviu profitar sin ina moda ni l'autra dils dis da schlager. Plinavon ei il num Sedrun vegnius menziunaus pliras gadas ellas medias en connex cun quella occurrenza, aschia che quei eveniment ha segiramein era purtau buna reclama per nossa vischnaunca.

Colligiaziun dils territoris da skis Sedrun-Disentis/Mustér

Las pendicularas da Disentis/Mustér han l'intenziun da construir ina pendiculara naven da Salins entochen Cuolm da Vi. Igl onn vargau han pliras sedutas denter la vischnaunca da Tujetsch e las pendicularas da Mustér giu liug en connex cun quei project turistic. La fin d'october e la fin da december ein duas occurrentzas d'informaziun vegnidias organisadas, ina entras las vischnauncas da Disentis/Mustér e Tujetsch a Mustér e l'autra entras l'uniun Pro Cungieri ensemble cullas pendicularas da Mustér a Sedrun. Numerosas persunas han priu part da quellas seras d'informaziun, igl interess per

quei project ei fetg gronds. Plirs detagls da quei project ein denton aunc buca sclari. La damonda principala ei, co l'extrada a Cungieri duess veser ora e tgei ch'ins duess porscher leu als hospes.

Bogn Sedrun

Nies bogn cuvretg ei ina impurtonta cumponenta dall'infrastructura turistica e vegn nezegiada oravontut dils hospes. Ils onns da menaschi han schau anavos lur fastitgs. Igl ei seresultau entgins donns. Ord quei motiv eisi necessari da preveder ina sanaziun. Eventualmein fuss ina engrondaziun dil bogn cuvretg cun in bogn scaldau ordaviert ni ina ruschnera era prudent. La fin november ha giu liug ina occurrenza, alla quala il pievel ei vegnius informaus davart il basegns da sanaziun sco era davart las variantas per ina eventuala engrondaziun dil Bogn Sedrun. Quei project vegn a fatschentar la vischnaunca da Tujetsch ils proxims onns.

Iniziativa per lantschar contractivas da fusiun

L'entschatta december 2016 han ils iniziants René Epp, Sedrun, Donat Albin, Trun, Remo Decurtins, Sumvitg, Ursin Venzin, Medel/Lucmagn e Simon Bisquolm da Disentis/Mustér inoltrau l'iniziativa "Lantschar contractivas da fusiun ella Cadi". En tut ein 114 suttascripcziuns valeivlas da persunas cun dretg da votar ella vischnaunca da Tujetsch vegnidias inoltradas all'administraziun communal. La suprastanza communal ei sefatschentada detagliadamein cull'iniziativa. Ella ha suttamess ina counterproposta al cussegl da vischnaunca ed era proponiu da refusar l'iniziativa. La counterproposta pretenda d'intensivar la collaboraziun intercommunal, leu nua che la necessitat ed il giavisch vicendeivel ein avon maun. L'iniziativa ei vegnida refusada igl 1. da fevrer 2017 dil cussegl da vischnaunca ed ils 17 da mars 2017 dalla radunanza da vischnaunca. La counterproposta ei vegnida acceptada dil cussegl da vischnaunca sco era dalla radunanza da vischnaunca. La vischnaunca da Tujetsch vegn consequentamein a cuntnuar culla strategia da collaboraziun ch'ei secumprovada ils davos onns.

Halla plurivalenta Dulezi

La construcziun dalla halla plurivalenta Dulezi ei sesplegada fetg bein. Cuort avon l'entschatta digl unviern ei la construcziun dil tetg stada terminada. La construcziun dalla halla plurivalenta va encunter la fin. El decuors dil meins december 2017 ha gia liug l'inauguraziun da quei niev baghetg public.

Bova ella Val Strem

La catastrofa dils 14 da mars 2016 ha schoccau gl'entir pievel tuatschin. Rodund 220'000 m³ material ei sballunaus quella sera giu dalla flanca el vest dil Cuolm da Vi giu ella Val Strem. Cunquei che la cozza da neiv era schelada ei la garvera selischnada lunsch giudora ella val. Pliras tschaffadas dall'aua da beiber e la tschaffada dil conduct electric dall'ovra Val Strem ein vegnidias destruidas. L'organisaziun dil stab da crisa, dils pumpiers e dils ulteriurs parternaris ha funcziunau grondius duront quei di da catastrofa. In grond engraziament a tuts partenaris per lur grond engaschi en favur da nossa vischnaunca.

Finanzas

Il quen 2016 muossa cun in cash-flow da frs. 2'901'399.73 (gudogn avon las deducziuns dil quen current) in bien resultat (onn vargau: frs. 3'352'790.55). Las investiziuns ch'ein vegnidias fatgas igl onn vargau muntan a frs. 2'737'157.40 (onn vargau frs. 966'624.11). Las investiziuns ha la vischnaunca da Tujetsch consequentamein saviu cuvierer cul cash-flow. La facultad netta dalla vischnaunca da Tujetsch ei s'augmentada igl onn 2016 per frs. 161'607.87 sin frs. 10'773'706.34. Ils deivets a liunga vesta ein sereduci per frs. 2'090'000.00 sin frs. 1'090'000.00. Ils mieds liquids muntavan per la fin digl onn 2016 a frs. 4'615'923.73.

Las entradas da taglia ella summa da frs. 5'203'368.45 ein per frs. 1'731'368.45 pli aultas che prognosticau el preventiv 2016 ed en cumparegliaziun cul quen 2015 han ins saviu registrar frs. 524'592.15 dapli entradas. Quellas entradas han compensau las entradas dil tscheins d'aua ch'ein per frs. 397'792.15 pli pintgas ch'en cumparegliaziun cul quen 2015. La buna disciplina tier las expensas els secturs scola, administratzion communal, cultura e tier la sandad ha era menau tiel bien resultat.

La situaziun finanziala ei actualmein sufficienta, quei ei denton necessari per saver far pliras investiziuns che stattan avon porta. Sco ils tscheins d'aua veggan a sesviluppar cull'entira discussiun actuala ei el mument aunc buca clar. Igl ei denton da quintar cun ina digren dallas entradas tiel tscheins d'aua.

Activitat politica

Autoritads communalas

Votaziuns all'urna

Igl onn 2016 han ils votants e las votantas giu da decider negins fatgs communals all'urna.

Radunanza da vischnaunca

Igl onn 2016 han duas radunonzas da vischnaunca giu liug.

Ils 22 da schaner 2016 ha la radunanza da vischnaunca approbau unanimamein il preventiv 2016 dil Bogn Sedrun e dalla vischnaunca da Tujetsch sco era ils peis da taglia pigl onn 2016. Plinavon ei in credit supplementar ella summa da frs. 685'000.00 per l'engrondaziun (adattaziun) dalla halla plurivalenta Dulezi veginus concedius cun 33 vuschs encunter 5 vuschs.

Ils 16 da december 2016 ha la radunanza da vischnaunca approbau unanimamein il preventiv 2017 dil Bogn Sedrun e dalla vischnaunca da Tujetsch sco era ils peis da taglia pigl onn 2017. Medemamein ei la cunvegna da prestaziun denter la vischnaunca da Tujetsch e la Regiun Surselva pertuccont il Center da formaziun Surselva veginida approbada unanimamein.

Cussegli da vischnaunca

Igl onn 2016 ha il cussegl da vischnaunca salbau tschun sedutas. El ha decidiu davart las suandontas fatschentas:

- Avegnir ed utilisaziun dalla Tgèsa s. Vigeli – elecziun d'ina cumissiun per sclarir ed elaborar tuttas variantas pusseivlas per mantener la Tgèsa s. Vigeli
- Revisiun dalla constituziun communal – elecziun d'ina cumissiun
- Cunvegna da prestaziun cun Sedrun Mustér Turissem – informaziun
- Concept per la sanaziun dallas vias da quartier e da megluraziun – presentaziun
- Rendaquen 2015
- Elecziun dil biro dil cussegl da vischnaunca
- Purschida da cuorsa liunga – amplificaziun digl indrez d'ennevare
- Sanaziun / Attractivaziun Bogn Sedrun – elecziun d'ina cumissiun
- Revisiun dalla lescha davart igl encuir cristallas e mineralias – approbaziun per mauns dalla radunanza da vischnaunca
- Orientaziun dalla cumissiun per la revisiun dalla constituziun communal davart il stan dallas lavurs
- Preventiv 2017
- Cunvegna da prestaziun culla Regiun Surselva

- Mesiras immediatas ella Val Strem - credit
- Schlagertage e Pimp my Schlitten - credits

Suprastanza communalia

La suprastanza communalia ha salva 28 sedutas duront igl onn 2016.

Direcziun communalia

La direcziun communalia ha salva 13 sedutas duront igl onn 2016.

Conclusiun

El rapport da gestiun e quen 2016 vegnan ils differents departaments ad informar sin las proximas paginas sur dil curriu e passau. Lu suondan il quen annual 2016, la survesta dallas autoritads communalas, informaziuns interessantas da nossa populaziun e differentas statisticas.

Concludend engraziein nus per tut il sustegn, per la confidonza ed il ferm engaschi da mintga vart sinaquei che nossa vischnaunca sappi funcziunar. In grond laud e renconuschientscha meretan nos collaboraturs per lur impurtont engaschament, per lur loialitat e fidonza enviers il patrun – la vischnaunca.

Sedrun, avrel 2017

Beat Roeschlin, president communal

Simon Collenberg, menader center communal

Departament administraziun e finanzas

Administraziun communalia

Suenter varga 10 onns ha Lucas Collenberg terminau la fin fenadur 2016 sia piazza sco menader dil center communal. El ha surpriu l'entschatta uost 2016 il post sco meinafatschenta tier la vischnaunca Adligenswil a Lucerna. Lucas Collenberg ei entraus en uffeci igl onn 2005, cura che la reorganisaziun dil menaschi communal era sin rucca. Cun engaschi cumplein ha el susteniu la suprastanza communalia en quei process. En tut ils onns eis el staus in fetg cumpetent cussegliader ed accumpagnader dalla suprastanza communalia e dils ulteriurs gremis politics. L'administraziun communalia ha el menau cun in bien maun, prudentscha e grond senn da responsabladad. Nus engraziein cordialmein a Lucas Collenberg per siu nunstunclenteivel ed exemplaric engaschi en favur dalla vischnaunca Tujetsch, giavischond ad el mo il meglier per siu futur professiunal e privat.

Naven dall'entschatta uost 2016 ha Simon Collenberg, oriunds da Cumpadials, surpriu la piazza sco menader dil center communal. Igl emprendissadi mercantil ha Simon Collenberg absolviu tier la cassa da malsaus ÖKK. Silsuenter ha el terminau igl onn 2013 il studi d'informaziun e documentaziun alla Scola aulta per tecnica ed economia (HTW) a Cuera. Duront sia carriera professiunala ha el rimnau entginas experientschas sco collaboratur mercantil e menau la partizun documentaziun e la medioteca dil Spital Limmattal a Schlieren. La fin november 2016 ha el terminau ina scolaziun supplementara sil sectur d'economia alla Scola aulta per tecnica ed economia (HTW) a Cuera.

Il collaboratur mercantil Roger Berther ha medemamein bandunau la fin zercladur 2017 la vischnaunca da Tujetsch. Nus engraziein ad el per sia buna lavur duront quels 11 onns e giavischein ad el en sia

nova piazza tier igl Uffeci da stumadira e concuors a Glion plascher e cumentientscha. Sco successura ei dunna Petra Furrer vegnida engaschada. Ella ha entschiet sia nova piazza l'entschatta fenadur 2017. Petra Furrer ha terminau la scola media mercantila a Glion. Actualmein absolva ella ina scolaziun sil sectur da finanzas ch'ella vegn a terminar questa primavera.

Archiv communal

La pagina d'internet www.archiv-communal.ch dat investa egl archiv communal da Tujetsch. Ils 21 secturs ein presentai dapi la primavera 2016 a moda ualts detagliada, aschia ch'ins sa far in maletg dil cuntegn digl archiv da vischerna. Tgi che ha la pussevividad sa far in viadi atras las actas dalla vischerna, sa contemplar las retschas da cudschs e sa per semeglia guder il cuntegn dalla partizun „Cultura“. Plinavon sa mintgin far persenn dalla gronda retsch da cudschs ella biblioteca documentara. Quella ei carschida el decuors digl onn 2016 suandontamein:

Colonna d'agid Sedrun/Tujetsch Album da fotos; Die Surselva und Ilanz Eine Zeitreise durch vier Jahrhunderte André Schenker-Nay 2015; Bündner Wappenbuch des Vorderrheintals da Gieri Casura, Ilanz 1937; Siat Accents ord la historia d'in vitget muntagnard Simon Bundi/Pirmin Spescha 2015; Meine Kindheit und Jugend als Bergler in einer Grossfamilie Erinnerungen und Erlebnisse von Toni Riedi; Casa Via Romana 2 Bugnei Fotos dalla casa (detags) Ulrich Stückelberger; 1400 Jahre Kloster Disentis Stabilitas in progressu 2016; Spätmesolithischer Bergkristallabbau auf 2800 m Höhe nahe der Fuorcla da Strem Sut (Uri/Graubünden) Thomas Reitmeier, Christian auf der Maur, Leandra Reitmeier-Näf, Mathias Seifert, Christoph Walser; Mariuschla Das Rhein-Quellchen Text Matthias Keilich Illustration Jean-Louis Vidière Desertina; Persunas, lavinas e historias sil Pass Lucmagn 60 onns survetsch d'unviern sil Pass Lucmagn 1955 – 2015 Ciprian Giger 2016; Nies Tratsch Nums locals dalla vischerna Sumvitg Paul Mathias Cathoms, Val/Thal 2016; Vom Bergbauernsohn zum Zahnarzt Hans Schmid, Cavorgia/S.Gagl, october 2016

Danovamein ha ei dau ina biala carschen da scartiras surdadas da vischinas e vischins en la val ed ord la val. Aschia: brevs, scartiras da venditas e cumpras, cudschs da scola e religius, cudschs romontschs, fotografias, cartas da morts e cartas illustradas ed auter bia.

Nus engraziein a tut quels che han danovamein sustenu igl archiv communal cun surdar differentas scartiras. Aschia s'empluna l'arca dalla memoria e scadina caussa sa cuntener informaziuns preziosas.

Alla fin selubin danovamein d'appellar a tuts vischins ed a tuttas vischinas tuatschinas en ed ord la val: Buca sdermenei veglias scartiras, brevs, fotos e cudschs elllas miardas. Surdei pli bugen agl archiv communal, per ch'ei resti en memoria!

AlpTransit

Ils 20 da december 2015 ha la populaziun da Tujetsch acceptau a caschun dalla votaziun all'urna la revisiun dil plan zonal Neat I. Silsuenter ei la revisiun dil plan zonal vegnida inoltrada alla instanza responsabla dil cantun Grischun per approbaziun entras la Regenza. L'enzoneziun dall'engrondaziun dalla zona d'industria Drun (zona da reserva), dalla zona mischedada a Mira e dalla zona per la cultivaziun dil material giul Drun munta actualmein ina enorma sfida.

En connex culla lescha da planisaziun dil territori - relaschada igl onn 2012 - e las disposiziuns pertuccadas ei il cantun Grischun obligaus da reducir las zonas da baghegiar. La revisiun dil plan zonal NEAT cumpeglia pliras enzonaziuns definitivas elllas zonas da baghegiar. Schegie che las enzonaziuns ein ord vesta giuridica dalla Vafier federala dapi igl onn 2005 valeivlas e cumentidas en tuts plans, ei il cantun Grischun obligaus da risguardar las midadas dalla nova lescha federala per la planisaziun dil territori. Cheutras sedattan pliras damondas e l'entira procedura vegn prolungida. Pliras sedutas cun tuts partenaris han giu liug en quei connex. Entochen oz eisi buca reussiu da sclarir detagliadamein tgei influenzas che la nova lescha ha sillla revisiun dil plan zonal Neat I.

Plinavon ei l'Alptransit SA stada ligiada duront sia activitat da baghegiar vid differentas leschas e directivas pertuccoint la protecziun digl ambient. Pliras parcellas cuntegnan diversas grevezias en connex culla cultivaziun. Quellas parcellas vegnan suenter la terminazion dil pazzal dalla Neat restituidas alla vischerna da Tujetsch ni a persunas privatas. Actualmein ei la suprastanza vidlunder da sclarir tgei grevezias ch'existan sillas parcellas, qualas che la vischerna ei obligada da surprender tenor leschas, directivas e cunvegnaas e tgeininas cumpetan all'Alptransit SA.

Finanzas

Quen 2016

Quen current

Il quen current siara cun expensas totalas da frs. 12'608'944.67 (onn vargau frs. 12'712'311.34) ed entradas totalas da frs. 12'890'099.25 (onn vargau frs. 13'068'644.46). Aschia seresulta in surpli d'entradas da frs. 281'154.58 (onn vargau frs. 356'333.12). Il quen cuntegn deducziuns totalas dalla facultad finanziala ed administrativa egl import da frs. 1'982'430.88 (onn vargau frs. 1'544'163.69).

Risguardond tut ils suranumnai fatgs mutta il „cash-flow“ (gudogn avon las deducziuns dil quen current) a total frs. 2'901'399.73 (onn vargau frs. 3'352'790.55).

Quen d'investiziun

Il quen d'investiziun dalla facultad administrativa cuntegn expensas per investiziuns egl import da frs. 3'746'046.51 (onn vargau frs. 1'563'985.54) ed entradas da subvenziuns e contribuziuns da frs. 1'008'889.05 (onn vargau 597'361.43), aschia ch'ei seresulta investiziuns nettas da frs. 2'737'157.46 (onn vargau frs. 966'624.11).

Preventiv 2016

Il preventiv prevedeva expensas da frs. 10'739'050.00 ed entradas da frs. 10'857'200.00. Aschia seresultava in surpli d'entradas da frs. 118'150.00.

Il quen d'investiziun era calculaus cun expensas bruttas da frs. 3'190'000.00. Havend risguardau las contribuziuns e subvenziuns da frs. 723'000.00 seresultavan investiziuns nettas da frs. 2'467'000.00.

Il gudogn avon las deducziuns (cashflow) muntava a rodund frs. 375'000.00. Risguardau las investiziuns nettas seresultava in deficit da finanziaziun da frs. 2'075'550.00.

Departament baghegiar, forestalessor ed ambient

Baghegiar

Uffeci da baghegiar

Enconuscentamein ei l'activitat da baghegiar restrenschida muort l'iniziativa pertuccoint las secundas habitaziuns. Tuttina ei l'occupaziun e lavur stada igl onn vargau dètg voluminusa e per cumpleina cumentientscha dils surprendiders. Quei segiramein era grazia allas grondas investiziuns dil cantun vid las vias da colligaziun.

Il diember dallas damondas ed annunzias da baghegiar serestrenscha sin pli pintgas damondas e pertucca cunzun lavurs da renovaziun e manteniment. Legreivlamein ha ina famiglia indigena realisau lur niev dacasa, quei ch'ei plitost ina excepziun.

Per dapli activitatad da baghegiar vegnan segiramein ils differents projects instradai en vischnaunca a procurar ils proxims onns. Sper la halla plurivalenta astgan ins menziunar la residenza da seniors, il niev dacasa per la Fundaziun Soldanella ella Tgésa s. Vigeli, la sanaziun dil bogn cuvretg, la sanaziun dils implorts da producziun d'energia ella Val Strem sco era la sanaziun dalla via da quartier Gionda. Ulterioriurs projects ein medemamein sin rucca e vegnan persequitai ils proxims onns. Da menziunar specialmein ei la realisaziun dalla colligaziun dils territoris da skis Andermatt-Sedrun, la quala vegn a procurar per ina brava activitatad da baghegiar.

Era igl onn vargau ei l'activitatad sil sectur da construcziun aulta stada plitost mudesta. Ell'entira val eisi vegniu construiu mo ina nova casa da habitar. La halla plurivalenta ei stada il pli grond piazzal da lavur. Las damondas da baghegiar inoltradas han pertuccau plitost sanaziuns, engrondaziuns, midadas ni era lavurs pli pintgas vid baghetgs existents. La cumissiun da baghegiar ei s'entupada en 13 sedutas e ha tractau rodund 48 damondas, predamondas ni fatgs da baghegiar. Il departament da baghegiar ha tractau e lubiu 21 annunzias da baghegiar. La suprastonza communal ha concediu 45 lubientschas da baghegiar.

Cun la fin da fenadur 2017 vegn il cau digl uffeci da baghegiar, Andreas Pfister, a bandunar la vischnaunca. El ei vegnius elegius sco menader dall'infrastructura ella vischnaunca da Ilanz/Glion e vegn ad entscheiver leu siu engaschi l'entschatta d'uost 2017.

Vias da quartier Zarcuns e Vedra

La corporaziun Aua Cristalla ha remplazzau ina dallas pli veglias lingias d'aua denter Zarcuns e Rueras. En collaboraziun cun la corporaziun e l'energia alpina ha la vischnaunca da Tujetsch instradau la sanaziun d'ina part dalla via dil quartier Zarcuns cun il plaz avon caplutta sco era la sanaziun cumpleina dalla via da quartier Vedra.

Tuttas lavurs d'installaziun ein vegnidias terminadas, aschia che la vischnaunca ha saviu sanar las fundaziuns dallas duas vias. Primavera proxima vegn la vischnaunca ensemble culs partenaris numnai e cun la Pleiv Tujetsch a terminar las lavurs cun ina sulada naturala. Aschia vulan ins augmentar il bi malietg dil vitg da Zarcuns culs begls ed il pistregn.

Il medem mument vegn la vischnaunca a colligar la via da quartier Vedra entras ina nova senda ento-chen si ella via da migliuraziun denter Zarcuns e Rueras. Egl avegnir vegn ei buca pli ad esser necessari da turnar anavos alla fin dalla Via Vedra per spasseggiar en direcziun da Rueras. La nova senda colligia tuts objects dil quartier da Zarcuns.

La terminaziun dallas lavurs ei previda questa primavera. Sin la stagiu da stad 2017 dueien las vias da quartier e la nova senda star a disposiziun alla populaziun ed a nos hospes.

Via da quartier Stèn

Las lavurs vid la nova via da quartier Stèn ein vegnidias terminadas la primavera vargada. Cun la nova illuminaziun ha la vischnaunca era saviu augmentar la segirtad dalla senda da spasseggiar sur la passarella dil Drun. Era l'entira organisaziun per la rumida da neiv ei pli sempla. Ei setracta segiramein d'ina senda che vegn nezegiada stediamein. Il giavisch visavi la Viasier Matterhorn-Gotthard da sanar il viaduct sur il Drun e la passarella ei gia daditg deponius tier la direcziun a Brig.

La fin digl onn ei la procedura da perimeter per las lavurs da construcziun vegnida terminada. Tenor la lescha d'avertura ha la vischnaunca surpriu 20% dils cuosts d'erecziun e plinavon la cumpart vid la senda cun ina ladezia da 1.50 m.

Igl entir project ei gartegiaus per cumpleina cumentientscha. La vischnaunca ha anflau en concordanza culs pertuccai bunas sligiaziuns per adattaziuns vid ils objects existents. Ils cuosts semovan ella rama dil preventiv e dil credit concediu.

Mesiras per quietar il traffic a Tschamut

Ils prighels en connex cun la situaziun da traffic el contuorn dil vitg da Tschamut eran gia daditg en-conuschents. Tschamut ei il sulet vitg en vischnaunca sper via principala senza in passapei. Ils pedunzs han aschia negina orientaziun e semovan empaupapertut, pia da mintga vart dalla via. Las duas sendas che meinan giu dalla staziun da Tschamut directamein sper il hotel Rheinquelle silla via principala e la senda neu da Selva che meina giusut la caplutta medemamein directamein sin via principala caschunan meinsvart gronds prighels.

En concordanza cul cantun ha la vischnaunca saviu elaborar in project che duei migliurar considerabla-mein la situaziun da prighel. Ils 15 d'octobre 2015 ha la Regenza approbau il project e concediu ina contribuziun da 45% vid ils cuosts da frs. 145'000.00 per la construcziun dall'insla e dil passadi sur la via principala.

Igl atun vargau han las lavurs da construcziun vid l'insla endadens il vitg da Tschamut entschiet. Cun quella mesira vegn il traffic sfurzaus da frenar ed aschia savein nus augmentar la segirtad per tut tgi che semova eifer dil vitg. Il passadi sur la via principala vegn illuminaus tenor directivas dil cantun.

Questa primavera suondan las lavurs dil catram fin, la terminaziun vid il passapei sco era las colligiaziuns dallas duas sendas. Quellas lavurs vegnan realisadas entochen la stagiu da stad.

Il fervent giavisch dalla populaziun e dils hosps da Tschamut da prender mesiras per quietar il traffic sa aschia vegnir ademplius. In grond engraziament admetta la vischnaunca al cantun, cunzun al cusseglier guvernativ Mario Cavigelli per il sustegn dil project.

Halla plurivalenta Dulezi

44 onns suenter la planisaziun digl emprem project ha l'emprema badelada finalmein giu liug ils 4 d'avrel 2016. La cumissiun da baghegiar ha saviu beneventar ils affons cun las personas d'instrucziun, ils representants dil biro d'architectura, ils surprandiders, ils planisaders dil fatg sco era tuts interessents ad ina pintga fiasta. Nus selegrein gia oz sin l'inauguraziun dalla nova halla plurivalenta che fuorma ina part essenziala dalla plazza da sport Dulezi.

La cumissiun da baghegiar ei s'entupada regularmein cun ils planisaders per discussiunar davart differents detagls, preparar las surdadas da lavurs per mauns dalla suprastanza communal e survigilar igl andament dils cuosts dil project. La cumissiun da baghegiar ei pertscharta da sia responsablidad e per-schudida da saver setener vid cuosts tenor conclus dalla radunanza da vischnaunca dils 10 da schaner 2014.

Las lavurs da baghegiar ein progredidas per cumpleina cumentientscha, quei segiramein era muort la favoreivla aura duront la stad e cunzun era duront igl atun. La finamira ambiziosa da saver cuvierer igl object entochen igl unviern cul tetg ei vegnida ademplida. Aschia eisi stau pusseivel da cintinuar cullas lavurs d'installaziun duront igl unviern.

La primavera vegnan las lavurs vid igl object cintinuadas. Tenor il program da baghegiar quintein nus da saver terminar las lavurs el decuors dil meins november 2017. Il december ei allura la fiasta d'inauguraziun planisada. La vischnaunca astga selegrar sin ina halla plurivalenta moderna e bein endrizzada che duei survir als differents basegns dalla populaziun, cunzun a nos affons e giuvenils da sco-la.

Forestalesser

Persunal

Cun la fin dil meins fenadur ha Daniel Solèr, Uors, terminau siu emprendissadi da bostger cun grond success. Ad el engraziein nus per siu engaschi duront quels treis onns e giavischein tut bien en sia veta professiunala e privata.

Utilisaziuns sfurzadas

Onn per onn fatschenta il bau scorsa igl Uffeci forestal duront ils meins da stad. Sin fundament dils donns d'uaul entras la neiv bletscha dil november 2014 eisi stau da spitgar donns secundars entras il bau scorsa. En quei immens quantum da lenna che schischeva per tiara ha il parasit saviu sesviluppar optimalmein. Medemamein ha nossa controlla (monitoring) dil bau scorsa duront la stad 2015 indicau ina enorma populaziun dil bau scorsa. Il monitoring succeda cun plazzar egl uaul traplas che cumpeglan in feromon, quel carmala ils baus. In grond diember ellas traplas indichescha ina aulta populaziun.

Igl ei gia vegniu observau el decuors dil meins zercladur ils emprems pégns pertuccai dil bau. Entochen la fin settember ei igl Uffeci forestal staus permanentamein vid luvrar si lenna dil bau.

Ella Val Blaua a Cavorgia ha ina bova mess en moviment il zercladur vargau ina surfatscha da 1.2 ha uaul. Ils pégns ch'ein curdai per tiara, ein vegni pinai e transportai cul helicopter entochen la Val Gierm pintga. La mesira ei stada necessaria per evitar ulteriurs donns entras il bau scorsa els uauls da schurmetg da Cavorgia.

Uaul prau Nausch

Dapi igl onn 2007 exista il reservat natural "Uaul Prau Nausch" ella Val Nalps. La vischnaunca ha da gliez temps serrau giu in contract cul cantun Grischun e l'organisaziun per la protecziun digl ambient Pro Natura. En tal ei denter auter descret ch'ei vegni desistiu sin tuttas mesiras selviculturalas ils proxims 50 onns. Dalla vart encunter nord cunfinescha il reservat cugl impurtont uaul da schurmetg da Surrein.

Malgrad il reservat eisi d'impedir ina influenza negativa entras il bau scorsa sigl uaul da schurmetg. Tenor il contract ein mesiras da segirtad e talas per impedir ina extensiun dil bau scorsa sils uauls da schurmetg da Surrein lubidas. Sin fundament dil svilup dil bau scorsa dils davos onns ein entginas mesiras stadas necessarias. Ord quei motiv ha igl Uffeci forestal cantunal ensemen cun tuts pertuccai definau ina zona cun ina ladezia da 300 meters per mesiras urgentas. La stad vargada ein differents pégns vegni pinai, scursai e deponi el liug. Las lavurs ein vegnididas exequidas digl Uffeci forestal ensemen cun l'union Pro Valladas.

Survesta dils uauls cun donns sfurzai entras il bau scorsa:

Uaul Bugnei	180 m ³
Uaul Niregl	44 m ³
Uaul Camischolas e Flurin	19 m ³
Uaul Carmihut/Rosas	150 m ³
Uaul Surrein	490 m ³
Uaul Cavorgia	838 m ³
Val Blaua, Val Gierm	383 m ³
Total	2'104 m³

Sper il luvrar si la lenna donnegiada ei vegniu cuntuau culla tgira da nossas plontaziuns. Las suandontas surfatschas ein vegnididas tgiradas:

Uaul Camischolas	2.50 ha
Uaul da Rosas	0.95 ha
Selva Pastg	3.35 ha
Total	6.80 ha

Projects forestals

Via Uaul Camischolas

Dapi igl onn 2009 sefatschenta la vischnaunca cul project per in'avertura digl uaul da schurmetg da Camischolas. Igl access ei previus atras l'Ondadusa naven dalla via existenza digl uaul Flurin. Il fevrer ei il project vegnius approbaus entras la regenza. Cullas lavurs eisi vegniu entschiet l'entschatta settember. Silla fin 2017 ston tuttas lavurs esser terminadas. Ils cuosts totals dalla nova via d'uaul cun ina lunghezia da 331 m muntan a frs. 430'000.00. Las contribuziuns cantunalas ein fixadas sin 62% dils cuosts totals.

Mesiras da schurmetg ella Val Strem

Rodund 220'000 m³ material ein sballunai ils 14 da mars 2016 giu dalla flanca vest dil Cuolm da Vi giudora ella Val Strem. Cunquei che la cozza da neiv era schelada ei la garvera vegnida transportada lunsch giudora. Entras quei schabets ein differentas tschaffadas dall'Aua Cristalla sco era la tschaffada dall'ovra Val Strem che s'auda all'energia alpina vegnididas donnegiadas considerablamein. Parzialmein ein quellas vegnididas curcladas cun tochen 5 meters material.

Suenter quei schabets ein pliras mesiras urgentas stadas necessarias. A Camischolas-Sura ei vegniu construiu in mir cun crappa gronda agl ur dretg dall'aua Strem sco schurmetg per vias e casadas. A Prau Strems ei il dutg vegnius menaus entuorn e la riva ei vegnida alzada per impedir donns vid la via e terren agricol. Tuttas punts da loipa sur l'aua Strem ein vegnididas allontanadas temporarmein. La punt che secatta sper la serenera ei vegnida alzada per 0.50 m. Il piogn sut il stan da sittar ei vegnius allontanaus, las lingias d'electricitat e las lingias dil sistem tecnic dil stan da sittar ein vegnididas deplazzadas. Tuttas lavurs ein succedidas el rom dil project forestal dalla Val Strem. Las contribuziuns dil cantun muntan a 75% dils cuosts totals. La tabella cheusut muossa detagliadamein las lavurs ch'ein vegnididas exequidas entochen la fin digl onn 2016.

Survesta dallas lavurs e dils cuosts:

- Construcziun d'in mir da crappa gronda	frs. 73'000.-
- Menar entuorn il dutg ed alzament dalla riva a Prau Strems	frs. 30'000.-
- Demontadi dil piogn e deplazzament dallas lingias sut il stan da sittar (electricitat, tecnica)	frs. 45'000.-
- Demontadi da pliras punts da loipa denter la via cantunala e la serenera	frs. 10'000.-
- Alzament dalla punt da loipa sper la serenera	frs. 10'000.-
- Lavurs da projectaziun e direcziun da construcziun	frs. 20'000.-
Cuosts totals 2016	frs. 188'000.-

El decuors digl onn 2017 ein ulteriuras mesiras da schurmetg previdas ella vischinanza dil stan da sittar. Previu ei la construcziun da plirs rempars per schurmetg dils objects ella vischinanza dall'Axpo. Ils cuosts totals ein calculai cun frs. 500'000.-. Las contribuziuns cantunalas muntan a frs. 375'000.-.

Ambient

Serenera Prau Cumin

Sco mintg'onn ein las lavurs ordinarias da manteniment vegnididas exequidas ella serenera.

Sper quellas lavurs da mintga di ein treis ventilaturs d'aria per la biologia vegni remplazzai. Quei ha caschunau cuosts da rodund frs. 100'000.00. Era la tecnica dil pilotadi d'electricitat ei vegnida midada. Da

niev cumpeglia quella tecnica in cundrez che mida la frequenza; quei vul dir ch'ils ventilaturs veggan spisgentai exactamein, cura che la biologia drova energia. Cun quellas mesiras sa veggir spargnau cuosts d'energia, damai ch'ils cundrezs funcziuneschan pli efficient. Ultra da quei ein aunc duas pumpas per la smarschera digl giet veggidas remplazzadas igl onn vargau.

Finiziu e terminaziun

Strusch da crer, il rapport da gestiun e quen 2016 ei per mei sco cau dil departament da baghegiar, forestalessor ed ambient il 12avel e davos en miu temps d'uffeci. Dabia lavur ed activitat han accumpagnau mei ils davos onns. Inagada dapli ha nossa vischnaunca giu il cletg d'in grond pazzal da lavur cul project dalla NEAT, il tunnel da basa che cumpeglia ina lunghezia da 57 kilometers. Ils 11 da december 2016 ha la Viafier federala (SBB) saviu surdar il tunnel al menaschi ordinari. Il pazzal da lavur en nossa vischnaunca vegg ussa baghegiaus anavos cun il duui quitau, aschia che mo paucas restonzas regordan nus inagada pli tard vid quei grondius project mundial. Sper tut ils avantatgs che la vischnaunca ha giu entras il project, ei ina certa melanconia dalla gronda schanza munchentada entras il project Porta Alpina tuttina avon maun.

Culs 30 da zercladur 2017 termimeschel jeu miu temps d'uffeci da 12 onns. Per la fin s'auda ei d'engraziar per il grondius sustegn ch'jeu hai gudiu tut ils onns ora. Il sustegn da tut ils collaboraturAs, da tuttas instanzas politicas, da mes collegas dalla suprastanza communal e dall'entira populaziun. Senza quei sustegn fuss jeu buca staus a disposiziun duront quei liung temps d'uffeci. A nostra vischnaunca giavischel jeu vinavon in sanadeivel e prospereivel svilup.

André Schmid, cau dil departament da baghegiar, forestalessor ed ambient

Departament educaziun, cultura e sport

Educaziun

Scola

18 scolastas e scolasts instrueschan ils 113 affons da scola e scoletta. Els han realisau ina massa occurrentzas, projects e viadis. La buna lavur da nossas persunas d'instrucziun lai anavos fastitgs, procura per regurdientschas e sveglia las marveglias tier ils affons. Ina fermezia da nostra scola ed ina schanza per ils affons ei la varietad da nies team scolastic. Quei porscha a nus la pusseivladad da nezegiar las cumpetenzas da mintgin per in svilup persistent da nostra scola.

Ina gronda sfida ei era quest onn la realisaziun della nova lescha da scola stada, oravontut cun la realisaziun dallas mesiras da pedagogia speciala, terapias e sustegns. Anflar sligiaziuns ei buc adina stau sempel, ei tucca d'anflar ina pusseivladad che pren risguard sils affons, sin l'entira classa e buc il davos era sin las resursas avon maun.

Il proxim project pli grond cun il plan d'instrucziun 21 stat gia sin rucca: La direcziun dalla scola e las persunas d'instrucziun ein sefatschentadas da rudien cun las midadas sin quei sectur. Ils 15 da mars 2016 ha la Regenza grischuna approbau il Plan d'instrucziun 21 GR inclusiv las novas tablas da lecziuns. Quel vegg mess en vigur per la scoletta tochen la 2. classa dil scalem superieur igl onn da scola 2018/19 e per la 3. classa dil scalem superieur sin gl'onn da scola 2019/20.

Igl onn 2016 ei stau in onn intensiv cun bia lavur era davos las culissas. El decuors digl onn ei il cussegli da scola seradunaus pliras gadas e liquidau differentas fatschentas per aschia possibilitar a nostra scola in bien svilup. Agl entir team da scola che s'engascha enormamein per nostra scola a favur dils affons da Tujetsch admettein nus in grond engraziamenti.

Mutaziuns

Manuela Schnoz-Flury

Cun la fin digl onn da scola 2016 ha nossa meinascola Manuela Schnoz-Flury terminau siu engaschi. Dunna Manuela ei stada engaschada en nossa scola naven digl atun 2002. Sco scolasta secundara ha ella oravontut instruiu romontsch, tudestg ed engles. Sia instrucziun era planisada e structurada clara-mein. Era il contact culs geniturs ei staus fetg buns duront il temps sco scolasta. La collaboraziun el team scolastic ei adina stada constructiva.

Igl onn 2012 ha ella surpriu l'incarica da meinascola, la quala ella ha exequiu cun gronda savida e capientyscha. Manuela ei ina persuna ruasseivla, cumpetenta e cun ina fetg emperneivla demanonza. Ella ha capiu oreifer da tgamunar nossa scola cun sia moda fina e curteseivla. Adina ha ella ponderau fetg bein las caussas avon che prender decisiuns. Manuela ha era passentau bia uras en biro entochen tard viaden ella notg per sustener il beinstar da nossa scola, per saver liquidar pendenzas en tutta ruasseivladad. Cheutras ha ella unfriu temps previu da passentar cun sia famiglia. Da cheu anora vulein nus engraziar cordialmein a Ti Manuela per la cumpetenta lavur prestada sco era per la zun buna collaboraziun. Tia aviartedad, tia promtidad da seunfrontar culs problems e sligiar els, han levgiau nossa lavur. Bugen seregurdein da quei temps e giavischein a Ti ed a Tia famiglia tut bien pil futur.

Marina Cavelti-Mathiuet

Sco nova meinascola havein nus saviu engaschar Marina Cavelti. Ella ha 39 onns, ei mumma da dus buobs e habitescha a Sagogn. Marina Cavelti ha frequentau suenter la maturidad ina scolaziun da meinaschi d'economia e luvrau plirs onns sil sectur da cultura e formaziun en instituziuns da NPO. Suenter il studi agl Institut federal da scola aulta per la formaziun professiunala ha ella absolvii la scolaziun da meinascola alla Scol'aulta da pedagogia a Lucerna. Nus giavischein alla Marina bia plascher en sia nova funcziun sco meinascola.

Giubileums

Barla Cavegn

Dapi 15 onns ei Barla Cavegn engaschada sco scolasta da cuschinat e tenercasa tier la vischnaunca da Tujetsch. Ella ha era instruiu cert onns gimnastica. Barla ei ina scolasta fetg engaschada e premurada, ina scolasta che capescha ordvart bein da svegliar tiels affons il tschaffen per la lavur pratica en cuschina. En si'instrucziun regia in'atmosfera famigliara tut speciala. Barla ha adina in'ureglia aviarta pils quietaus da ses scolars, metta gronda peisa sil respect enviers tut ils scolars e collegas. Cunquei vegn ella schazegiada fetg dils giuvenils e digl entir cerchel scolastic. Per Barla ei cuschinat cultura – ella muossa cun gronda perschuausin als giuvenils la muntada da nossas tratgas regiunalas, producidas da frestg, a moda creativa e cun bia variaziun.

Nicole Solèr

Dapi 15 onns ei Nicole Solèr engaschada tier la vischnaunca da Tujetsch sco scolasta da scola da lavur, dessegn, zambergiar e sport. A Nicole gartegia ei grazia a sia cordialitat e creativitat da tgirar ina buna relaziun cun ses scolars. Ella dat peisa als affons e giuvenils da tschercar e crear atgnas sligiaziuns individualas. L'instrucziun da textil e zambergiar da Nicole cuviera adina differents aspects manuals, funcziunals, socials e culturals. A moda cumplessiva muossa ella als affons la gronda valur che la lavur manuala ha en scola, el mintgadi e per in ni l'auter era el futur professiunal. Cu ei dat pensums supplementars ei Nicole adina promta da segidar. Specialmein schazegein nus fetg siu grond engaschi per projects ed occurrenzas da scola.

Marcus Bearth

In giubileum tut aparti, numnadamein 40 onns scolast alla scola da Sedrun ha Marcus Bearth astgau festivar. Igl onn 1976 ha el entschiet cun siu engaschi a Sedrun. Ils emprems onns ha el instrui l'emprema entochen la tierza classa e pli tard la quarta entochen la sisavla classa. Dapi in tschuppel onns instruescha el la tierza e quarta classa.

Sch'ins pren ina media da 15 affons per onn, dat quei in marighel da 600 scolaras e scolars che Marcus ha accumpignau. El ha dau vinavon sia savida, ses buns cussegls ed aschia gidau a sepreparar nos affons sin lur via, quei ch'ei veramein in niebel mistregn.

Nus enconuschein il Marcus sco scolast fetg engaschau e motivau. Sias ideas per exercezis innovativs e varionts ein enconuschentas. El ha era translatau historias da tut gener e creau vitier exercezis da leger e scriver. En vesta da quella creativitat eis el era s'engaschaus en differentas gruppas da lavour per ediziuns da novs mieds d'instrucziun.

En las uniuns dalla vischnaunca ei il Marcus staus activs sur decennis, seigi quei el club da ballapei, ella musica ni ella grupper da corns da catscha. Per la Tuatschina ha el contribuiu nundumbreivlas paginas per cuort'uriala.

Nus giavischein a nos giubilars Barla, Nicole e Marcus tut il bien e vinavon gronda satisfacziun en lur clamada. Cordial engraziel fetg pigl engaschi nunstunclenteivel pil beinstar da nos affons.

Projects – occurrenzas - activitads

La scoletta

La scoletta sa adina puspei guder e profitar dalla savida e purschida da geniturs, classas, fatschentas, purs e bia auters. Nua che las mussadras damondan - las portas ein quasi adina aviartas per investa. Denter auter han ei astgau visitar beins purils ed ina stanza da reiver, retschiert sustegn pil tscheiver, survegniu suttetg gratuit en in camp e perfin astgau ir davos las culissas dil spital a Glion. Aschia san las mussadras adina puspei porscher als affons bials e nunemblideivelevs eveniments. Per quei grond sustegn e la buna collaboraziun en special culs geniturs in cordial engraziel fetg.

La scola superiura cuschina cun la scoletta

Ils scolarets ein s'entupai culs scolars dil 2. scalem superiur e lur scolasta Barla en cuschina dalla scola. Tut era organisau ed igl uorden gia pinau. Tgi haveva da far il dessert, auters eran vid la spisa principala ni la salata. Mintgin saveva tgei ch'el hagi da far. In'uriala ei vegniu luvrau intensivamein ed ei ferdava meglier e meglier ord furnel ni cazzetta. Ils scolars gronds ein segidai culs pignets ed il davos ha ei dau in prima gentar. Tgei nunemblideivel eveniment!

Di da sport

Il di da sport dil scalem primar ha giu liug el Center da cultura e sport a Mustér. Communablamein han las scolaras ed ils scolars dallas classas primaras da Tujetsch e Mustér astgau guder in di da sport vari- ont. In semegliont di da sport communabel per las classas superiuras dallas vischnauncas Mustér e Tu- jetsch ha giu liug a Sedrun.

Surselva Champions

Era quei onn ha la 2.reala e secundara priu part dalla occurrenza da Surselva Champions. Els ein semiserai en savida e sport e han cumbattiu encunter differentas gruppas dalla Foppa, Lumnezia e dalla Cadi.

Maraton dall'Engiadina

Scolast Gian-Reto ha frequentau ensemes cun ina gronda delegaziun da Tujetsch il maraton engiadines. Era entgins scolars da nossa scola han priu part da quella occurrenza.

Jamna da project scalem ault

Il scalem ault ha organisau ina jamna da project a Tenero. Ils scolars han fatg il viadi entochen el Tessin cun velo. Tenor forza e habilitad ha mintgin elegiu siu tschancun dumigneivel cul velo. Entgins han fatg igl entir viadi, auters han entschiet sil Pass Lucmagn ed ils ulteriurs han entschiet lur viadi a Biasca. Tuts ein arrivai stauchels, loschs e cuntents a Tenero. Duront la jamna han ils giuvenils empruau differents sports, sin tiara, ell'aua e sill'aua. L'aura ha manegiau bein ed aschia han tuts saviu guder tschun dis cun temperaturas sco da mesa stad. Il venderdis entuorn las 15.00 uras ein tuts arrivai cun velo ni cun bus a Sedrun.

Emprema badelada

A caschun dall'emprema badelada per la nova halla plurivalenta ha giu liug ina pintga "fiesta", alla quala era la scola da Sedrun ei stada envidada. Las scolaras ed ils scolars han embelliu quei sempel act cun differentas canzuns ed ulteriuras producziuns musicalas. Plinavon han els astgau admirar e seschar fotografar culs excavaturs ed era separticipar ad ina concurrenza da balluns.

Exercezi da protecziun civila

A caschun d'in exercezi dil schurmetg civil ha la 3. - 6. classa exercitau la situaziun d'evacuaziun dalla scola. Suenter che las scolaras ed ils scolars ein vegni evacuui e registrai sin plaz scola, ein els vegni menai el tschaler dil schurmetg civil sut Tgèsa communal. Leu han ils affons retschiert enzatgei pauc dallas nov e silsuenter dau giugs - seigi quei en tschaler ni ordaviert sil plaz dir.

Exposiziun da scola

Suenter treis onns paua ha la scola puspei organisau l'exposiziun da scola tradiziunala. L'occurrenza alla fin digl onn da scola 2015/16 ha anflau bun'accoglientscha davart dils geniturs e parents - cun grond plascher han ins astgau beneventar ina massa interessents. Era uonn ein las scolaras ed ils scolars cun lur persunas d'instrucziun puspei stai fetg creativs. Da quei han ils visitaders astgau seperschuader ellas differentas stanzas da scola.

Gottardino – in viadi da scola extraordinari

Gievgia, ils 8 da settember 2016 han las scolaras ed ils scolars dalla scola Sedrun astgau passentar in viadi da scola extraordinari. Sco suletta scola dall'entira Svizra ein tuttas partiziuns vegnididas envidadas dad ir cul tren atras il niev tunnel dalla NEAT. Havend contonschiu Brunnen cul bus ha il viadi cun- tiunuau cun bastiment tochen a Flüelen e lu cul tren Gottardino viaden el tunnel, cumpriu ina fermada ella gallaria sut Sedrun. Il viadi ei schizun vegnius documentaus da RTR che ha fatg ina contribuziun pil Minisguard.

Project da film culla phzh

La secunda jamna digl onn da scola 2016/17 han las scolaras ed ils scolars dalla 5. e 6. classa primara astgau passentar ina jamna da project cun studentas e students dalla PHZH (Scola aulta da pedagogia Turitg). Duront quella jamna ein ils affons vegni instrui co filmar cugl iPad, co tagliar il material e co producir in film entir. La finfinala han els allura astgau visitar differents mistergners ord la Val Tujetsch e tschentiar ad els las damondas preparadas davart il svilup dil mistregn.

Cultura

Museum La Truaisch

Mintga object en nies museum La Truaisch ha sia atgna historia. Deplorablamein sa il museum mo mussar ils exponats e buca far raquintar els davart lur veta e funcziun ch'els han giu. Quei resta pia la funcziun dil museum – dar veta ad els cun guidar ils visitaders e visitadoras atras il museum e raquintar dils exponats. Ina fotografia muossa per exemplu in pèr calzers unics. Quels ein stai aschi interessants ch'els sesanflan oz ad emprest en in museum egl Allgäu e quei en connex culs Schuobacheclers. L'inscripziun da leu secolma: „Calzers d'affons. Ils affons semettevan sin via cun schliats calzers ni a pei blut. Detta schelada fuvan negina raritud.“ Tgei historia savessen quels calzers raquintar a nus? Aschia eisi cun mintga exponat en nies museum. Els meretan nies respect!

Sesiun d'unviern

Quella ha cuntuaua culla exposiziun dalla cultura da scalins dalla val. Ils numerus scalins han fascinato nos visitaders ed aviert igl egl per las differentas fuomas e las ureglas per la bellezia dil tun, la musica dils scalins.

Mineralias

Nos hospes ein pil pli zun fascinai da nossas mineralias. Ellas localitads el tschaler dalla casa sesentan nos hospes en in mund plein glischur e tarlischur dils differents minerals dalla val. Tuts ein incantai da nossas bellezas sotterranaas ed apprezzieschan nossa exposiziun da cristallas e mineralias.

Models da casas

Albert Cavegn-Deplaz ha scaffiu magnifics models da casas tuatschinas ed in clavau. Grazia alla beinvuglientscha dalla famiglia astgein nus presentar quels. Sia laver da detagl e gronda finezia fascinescha ils visitaders. Cun agid da pliras personas havein nus creau ina forma da blocs per presentar meglier las casas. Ellas ein aschia visiblas da mintga vart, muossan scadin fin detagl e dattan perdetga da gronda inschignusadad digl artist.

Exposiziun speciala

Anflar ina attractiva exposiziun ei buca sempel. Ella duei sedrizzar oravontut al pievel indigen e quel va ei vess da giavinar el museum tuatschin. Uonn havein nus empraua da mussar documents ord igl archiv da vischerna. Aschia havein nus presentau plirs plans dils anno 1910/1920 dils aqueducts dalla val, da pliras punts ed ils plans da 1911 dalla Viafier Furca Alpsu. Il plan da situaziun da quella mesira varga 15 meters e muossa igl entir trassé navein dil cunfin digl Uri entochen al cunfin da Mustér. Ils plans ein vegni cumpletai cun numerosas fotografias veglias dalla val.

Magazin

Ils dus magazins en casa da scola ed el tschaler da schurmetg a Rueras surveschan actualmein cumpleinamein allas entradas dad objects museals. Puspei han numeros vischins e vischinas manegiau

bein culla cultura museala e surdau beinenqual object al museum. Quei muossa ina gronda attaschadad per cultura ed enviers la funcziun dil musem; il manteniment dalla cultura silmeins sco memoria el museum. Il museum ei senza dubi la memoria culturala dalla val. Per tutta generusadad engraziein nus grondamein a Vus preziadas vischinas e prezai vischins.

Occurrenzas

Ils 30 d'octobre 2016 havein nus, la cumissiun museum ed il Forum cultural Tujetsch envidau il pievel alla finissascha digl onn 2016. Sin program ei stau la viseta dil museum e dallas mineralias, ina presentaziun da films dils onns 1960 ed ina fiera da products purils. Iis films che muossan il temps avon la midada gronda en Tujetsch han empleniu pliras gadas la sala dil museum. Il Forum cultural Tujetsch ha giu quitau per spisa e bibronda e plirs purs dalla val han vendiu lur products el curtin dil museum. La gronda participaziun a quei di ha inaga dapli mussau igl interess e ch'il pievel schazegia ina tala purschida ed occurrenza. Nus vegnin a canticuar en quella fuorma.

Frequenza

La frequenza dils davos onns stagnescha. Legreivlamein ha ei uonn en cumparegliazion cugl onn vargau dau ina carschen da 18%. En tut han 1145 personas admirau nossa cultura e nossas mineralias. Forsa ei quella mudesta carschen d'attribuir all'integrazion dall'entrada gratuita ella carta da hosp.

Persuna

Accompagnar nossas visitadoras e nos visitaders atras l'exposiziun ei ina sfida tut speciala. Nos guids fan quei cun engaschi e plascher. Persuenter meretan els tuts cumpliment ed engraziament. L'organisaziun e l'administraziun funcziuneschan grazia agl engaschi fidau da nies curatur Tarcisi Hendry e da Marlis Decurtins, commembra dalla cumissiun.

In'egliada el futur

Il museum sto viver. Cheu schai il potenzial essenzial pigl avegnir. Cun exposiziuns specialas e midadas permanentas emprova la cumissiun da vegnir suenter a quellas pretensiuns. En vesta stat l'erecziun d'in archiv cultural. Ina cumbinaziun cul museum existent offeress al hosp ina purschida culturala supplementara e dapli attracziun. Las mineralias ein senza dubi nossa purschida attractiva ed unica. Il potenzial da quella purschida stuess ver dapli attenziun. Perquei persequitein nus ina engrondaziun da quella partizion cun activitads captivontas pil visitader e la visitadra. Il preproject per in edifeci che cumpeggia ils patratgs numnai ei surdaus agl architect Gion Caminada ed ina cumissiun sempatscha ensemens cun el dalla laver da studi e preparaziun.

Ciom

Il museum ei vinavon alla tscherca da rauba veglia museala. Vus saveis s'annunziar tier in da nos guids ni directamein alla cumissiun dil museum, telefon 081 949 13 43. Nus engraziein a Vus per Vossa beinvulentscha en favur dil manteniment da nossa cultura!

Eveniments culturals e da sport

Uniuns

La vischnaunca da Tujetsch ha rodund 40 uniuns. Da quei ei ina gronda part uniuns culturalas ni da sport. Nossas uniuns enriheschan la purschida culturala en vischnaunca ed offereschan als hospes ed indigens ina vasta elecziun sur in onn ora. Era las uniuns sportivas fan amogna ina massa pusseivladads da sedivertir e far sport. Quellas uniuns prestan ina respectabla laver en favur da nos affons. La

pusseivladad d'appartener ad ina uniun e saver sedivertir cun sport ni cultura ei fetg impurtonta pil svilup digl affon. Nus savein buca appreziar avunda igl engaschi endinau da nundumbreivlas persunas en quellas uniuns. Las bunas prestaziuns dils differents juniors dils clubs da golf, cuorsa liunga, skis alpin, sittar e.a.v. attestan la buna lavur.

Club da golf Sedrun

Frederic Cathomas ei vegnius campiun svizzer dad Interclub cun Domat/Ems. El posseda il mument in „Handicap“ entuorn 2, bein in siemi dils biars golfists. Gianna Maissen ei el team d'elita Grischun ed ei il mument la nr. 7 dallas U14, quei cun in „Handicap“ da 5. Era Silvan Maissen ei el team Grischun. Il mument ei el la nr. 5 dils U12 cun in „Handicap“ da 13.

Club da skis Sedrun

Dil club da skis tuccan Andrina Janki e Nico Pally il mument tiels fermes ella categoria dils juniors.

Cuorsa liunga

Fadri Schmid ensemens cun Clau-Ursin Nufer han gudignau als campiunadis grischuns la medaglia d'argien ella categoria „team-sprint U16“. Clau-Ursin Nufer ei vice-campiun svizzer dils U16 el stil classic e campiun svizzer ella staffetta dils U16.

Concert da Nadal

Tier igl usitau concert da Nadal che ha giu liug ils 26 da december 2016, han il Chor mischedau Sedrun e la Societad da musica Sedrun delectau in numerus pievel ella baselgia da s. Vigeli. Las duas uniuns han presentau in vast program. Alternont ei vegniu cantau e sunau pil pli tocs da cumponists indigens. Era arranschaments fetg renomai han buca muncau. Il zun capavel dirigent Claudio Simonet ha era integrat el program agens arranschaments ed agens texts.

La Societad da musica da Sedrun cun siu dirigent Lucas Decurtins ha embelliu il concert cun 7 tocs. L'elecziun dils bellezia tocs pil temps da Nadal ha scaldau il cor digl auditori. Ina baselgia fullanada ei stada la renconuschientscha per in concert zun gartegiau.

Concert per la fin digl onn

La Compagnia Rossini ed il Chor baselgia Sedrun han envidau ils 29 da december 2016 ad in concert festiv per la fin digl onn en baselgia s. Vigeli a Sedrun. Varga 300 persunas han astgau guder in concert festiv cun canzuns sacralas, classicas e popularas. Ils solists digl ensemble han caschunau enqual pial gaglina cun lur bellezia vuschs.

Il Chor baselgia ha accumpaignau la Compagnia Rossini duront quater canzuns ed il cant viril ha mussau ch'el va oreifer bein a prau cul belcanto. Cantaduras e cantadurs han retschiert grond laud per l'ovra communabla. Suenter il concert ha la vischnaunca offeriu vin cauld, punsch, paun tuatschin e petta da péra. Ella glisch ed il cauld da candeilas svedesas han allura tuts giu la caschun dad aunc ina gada schar repassar las melodias ni da dar ina paterlada cun hospes, vischins ed amitgs.

Departament economia e turissem

Turissem

Nova cunvegna da prestaziun

Miez fevver 2016 ha la vischnaunca da Tujetsch serrau giu cun l'uniun Sedrun Mustér Turissem (SMT) la nova cunvegna da prestaziun. La cunvegna ei ida en vigur sin l'entschatta digl onn 2016. En quella cun-

vegna ei reglau per tgei pensums che l'uniun Sedrun Mustér Turissem ei responsabla. Las incaricas principalas ein:

- Sviluppar ina strategia pil turissem
- Far reclama pils products turistics e vender quels sur pliras plataformas
- Sviluppar la marca Disentis/Mustér-Sedrun
- Organisar occurrentzas surregiunalas da reclama per nossa regiun
- Cussegliaziun dils hospes els centers d'informaziun sco era sur differentas plataformas
- Promover la collaboraziun cun outras destinaziuns turisticas

Quella enumeraziun ei buca completa. Per ademplir quels pensums retscheiva Sedrun Mustér Turissem ina summa annuala da frs. 840'000.00 ord las taxas da hospes e turissem.

Bogn Sedrun

Ils 25 da november 2016 ha giu liug ina sera d'informaziun davart il Bogn Sedrun. Il pievel ha astgau visitar las catacumbas dil bogn per prender investa dil basegns da sanaziun. Gia 12 onns ein passai dapi che l'oasa da wellness ei vegnida construida. En connex cun quei project ha la vischerna buca fatg grondas investiziuns el baghetg ni era vid la tecnica existenta. Certas installaziuns dateschan aunc digl onn 1971.

Igl ei ner basegns da realisar ina sanaziun totala dil baghetg. Ina firma specialisada ha fatg ina studia e descret pliras propostas. Ina proposta preveda la renovaziun totala, l'autra cumpeglia la sanaziun ed ina engrondaziun cun in bogn scaldau ordaviert. La tiarza proposta ha en mira la sanaziun, l'engrondaziun ed aunc ina ruschnera. Per generar dapli entradas eisi necessari da reorganisar il menaschi dil Bogn Sedrun sco era porscher novas attracziuns.

Gl'interess pil Bogn Sedrun ei ell'entira regiun fetg gronds. La statistica dalla carta da hospes muossa che rodund 5'500 persunas singulas han visitau igl onn vargau il bogn cuvretg naven dil zercladur entochen Nadal. En quella cefra ein las gruppas buca risguardadas. 85% da quellas persunas derivan dalla Svizra e 15% digl exterior. 49% dils visitaders vegnan da Mustér. Ina cefra interessanta ei era che 488 persunas derivan dil ressort da vacanzas Reka a Mustér, malgrad che quei vitget da vacanzas posseda in agen bogn cuvretg.

Ils davos onns ha il Bogn Sedrun adina saviu presentar in stupent quen. Era uonn ei quei il cass. Cun in minus da frs. 305'000.00 ha il Bogn Sedrun contonschiu in bien resultat. Il Bogn Sedrun ha realisau mesiras da respagn rigurusas e quei ha segiramein era menau a quei bien resultat.

In grond engraziament tucca agl entir team dil Bogn Sedrun pigl engaschi beinvulent. Specialmein engraziell alla meinafatschenta dunna Maria Hunger-Fry sco era alla cumissiun da menaschi Bogn Sedrun cun Curdin Brugger e Damian Marino.

Bus local

Igl onn 2016 han 3865 persunas fatg diever dil bus local, rodund 700 persunas dapli ch'igl onn 2015. Quei effect positiv san ins attribuir al niev urari dil bus. Cun quei urari cumprovaui eisi gartegiau da cuntentar tuts giavischs. Era quella purschida ch'ei cuntenida ella carta da hospes ha caschunau cuosts da rodund frs. 70'000.00. Ei fa plascher ch'il bus local vegn schazegiaus e ch'il diever dil bus crescha onn per onn.

Pimp my Schlitte

Ils 26 e 27 da fevrer 2016 ei l'occurrenza Pimp My Schlitte vegnida menada atras per l'emprema gada a Sedrun. La sonda suentermiezdi ei la cuorsa da scarsolas vegnida organisada. Treis teams han priu part e demonstrau lur scarsolas zambergiadas cun gronda fantasia. Il venderdis e la sonda sera han plirs concerts giu liug ella tenda da fiesta, denter auter cun las steilas da pop Baschi e Florian Ast. Entginas personas han festivau entochen baul la damaun. Tut en tut han rodund 1400 personas visitau quell'occurrenza.

Che quella fiesta ha giu liug a Sedrun ei sedau plitotst casualmein. Cunquei ch'igl ei buca stau pusseivel pils organisaturs da menar atras quella fiesta ad Andermatt han els encuretg in auter plaz adattau. Per la suprastanza communalia eisi buca stau lev da decider schebein nus vuleien sustener quella occurrenza cun in sponsuradi ni buc. Nus havein giu la curascha e l'occurrenza ei gartegiada stupentamein. Senza il grond engaschi dils sponsurs fuss ei denton buca gartegiau d'organisar quella occurrenza ella Val Tujetsch. In grond engraziament a tuts sponsurs.

Schlagertage Sedrun

Era per l'emprema gada ha giu liug ils 9 ed ils 10 da settember 2016 l'occurrenza Schlagertage a Sedrun. Cun ina tala occurrenza savein nus carmalar dapli glieud en nossa vallada. Iis organisaturs han investau ina pulita summa daners per la reclama. Il Blick sco era autras gasettas e medias han rapportau da quella occurrenza. Cun interprets sco DJ Ötzi, Francine Jordi, die Jungen Zillertaler, Marc Pichler han las duas seras da divertiment attratg dabia visitaders. En tenda ein 3182 personas stadas presentas. Sin gl'entir areal da fiesta han ins registrau 3800 personas duront quels dus dis. 250 visitaders han fatg in viadi da varga 500 km per prender part da quella fiesta. Iis organisaturs dall'occurrenza han retratg dalla vischnaunca prestaziuns ella summa da frs. 46'706.00. Iis hotels eran bein empleni, outras fatschentas e la gastronomia han segiramein era saviu profitar sin ina moda ni l'autra.

Ina tala occurrenza drova dabia curascha, sponsurs generus, lavur, organisaturs e bia auter. In grond engraziament a tuts involvai en ina fuorma ni l'autra pil beingartegiar dils dis da schlager. En quei connex ei Sedrun vegniu menziunau stediamein elllas medias, aschia che quels dus dis han segiramein era purtau fetg buna reclama per nossa vischnaunca.

Piazza da glatsch

Nossa buna olma Placi Monn ensemen cun sia consorta procuran gia dapi 20 onns per ina buna piazza da glatsch. Cun grond entusiassem prepara el da tutt'aura la piazza. Nus engraziein cordialmein ad el per sia buna lavur.

Lag da Claus

In liug idillic per fugir dil trot dil mintgadi ei nies Lag da Claus a Surrein, in liug da sentupada per in discuors, per star a sulegl, far bogn ed igl unviern schizun ir cun patinas.

Duront ils bials dis da stad ei il Lag da Claus vegnius frequentaus stediamein. Il december ha buca purtau neiv, persuenter notg fetg frestgas ed aschia ei il Lag da Claus schelaus. La cozza da glatsch ha contonschiu la grossezia pretendida per dar liber igl ir cun patinas. Quei ei stau ina occasiun tut speciala per indigens e hospes da vacanzas.

Fiesta d'emprem d'uost

La fiesta d'emprem d'uost ha giu liug ils 31 da fenadur 2016 silla piazza sut il Bogn Sedrun. La fiesta ei vegnida aviarta entras nies president communal Beat Roeschlin. La gruppa dils sunatibas e la Societad da musica Sedrun han embelliu la fiesta. Damai ch'ei plueva ed era frestg, han da meins personas anflau la via a quella occurrenza e la fiesta ida a fin ualts baul.

La suprastanza communalha haveva fixau la fiesta digl onn vargau per l'emprema gada sils 31 da fe nadur. Naven dad uonn duei la fiesta naziunala puspei vegnir organisada igl emprem d'uost.

Departament sanadad, segirtad ed agricultura

Sanadad

Fundaziun PUNTREIS / PUNTREIS Center da sanadad SA

La Regiun da planisaziun Sursassiala ha serrau giu ils 9 da zercladur 2011 ina cunvegnientscha da prestaziun culla Fundaziun PUNTREIS concernent las purschidas staziunaras da tgira per persunas attempadas e pazients che basegnan tals survetschs a liunga vesta.

Ils 2 da fe nadur 2013 ha la Fundaziun PUNTREIS da sia vart serrau giu la medema cunvegnientscha culla PUNTREIS Center da sanadad SA ch'ei responsabla per la gestiun dalla casa da tgira a Mustér.

Tenor la decisiun dil cussegl d'administraziun dil fevrer 2017 vegn il rapport sco era il quen annual publicaus sut www.puntreis.ch, aschigleiti che la revisiun e l'approbaziun ein succedidas. Il rapport vegn pia buca pli tarmess tier a secret allas vischnauncas.

Cunquei ch'il termin pils texts dil rapport communal ei spiraus il davos da mars eisi deplorablamein buca stau pusseivel da tuttina integrar e squitschar il rapport dalla PUNTREIS Center da sanadad el rapport communal.

La primavera 2014 ha la Fundaziun PUNTREIS decidiu d'iniciar e realisar la residenza da seniors a Sedrun. Quei tenor las empermischuns fatgas a caschun dalla decisiun dil pievel tuatschin da desister sils letgs da tgira en Tgèsa S. Vigeli e transferir quels a Mustér. Per quei intent ha il cussegl da fundaziun eligiu ina cumissiun da baghegiar che ha survegniu l'incarica da preparar la realisaziun d'ina residenza a Sedrun cun habitaziuns accompignadas tenor la strategia da sanadad dil cantun. Cul consentiment dalla fundaziun ei ina concurrenza da project vegnida lantschada igl atun 2014. La primavera 2015 ha ina giuria elegiu il project victur «star bein» dil biro d'architectura Schafelbühl Ruf Architekten GmbH da Cuera.

Silsuenter ha la Fundaziun PUNTREIS approbau in credit da frs. 120'000.00 per elaborar in preproject cun ina calculaziun dils cuosts approximativs. En quella fasa dil project ei era la garasca sotterrana vegnida integrada. Oravontut igl access ella garasca ha procurau per dabia discussiun e rumpatesta. La calculaziun dils cuosts ha pretendiu d'optimar il project en vesta alla finanziazion. Cun satisfacziun ha la Fundaziun Puntreis saviu far paleis el decuors dalla stad 2016 che la Banca Raiffeisen Cadi hagi declarau da s'installar cun novas localitads da banca ella residenza. Cun l'approbaziun d'in ulteriur credit igl atun 2016 ha il cussegl da fundaziun dau glisch verda alla cumissiun da baghegiar da schar projectar e preparar il project da detagl per la realisaziun. Parallelmein ein il cussegl da fundaziun e la suprastanza communalha da Tujetsch semess davos meisa per sclarir la damonda da finanziazion. Sche tut sespleiga tenor program duei quella fatschenta vegn presentada el decuors dalla primavera 2017 al pievel tuatschin per approbaziun.

Regiun da planisaziun Sursassiala

La Regiun da planisaziun ei sin fundament dalla lescha cantunala per la tgira da malsauns e tenor il contract da collaboraziun (ZAV) dallas treis vischnauncas Tujetsch, Mustér e Medel/Lucmagn obligada da procurar per las purschidas necessarias che cuvieran ils basegns da tgira ed accompignament da persunas attempadas enteifer la regiun Sursassiala. Ella rama da quell'obligaziun ei la regiun era responsabla per la coordinaziun dallas purschidas e siara giu ils contracts da prestaziun culs differents purtadars. La cumissiun dalla Regiun da planisaziun Sursassiala consista ord mintgamai in representant dallas treis suprastonzas communalas e vegn assistida d'in specialist sil camp dalla sanitad. La vischnaun-

ca da Disentis/Mustér ei representada entras il president communal Robert Cajacob, Medel/Lucmagn entras la geraua Esther Koch e Tujetsch entras il gerau Renato Decurtins. Dapi igl uost 2014 ei signur Mario Envangelista engaschaus sco cussigliader e meinafatschenta dalla conferenza.

Segirtad

Pumpiers Sursassiala (Gion Tenner, cumandant da pumpiers)

Scolaziun e perfecziun

Mintga pumpier ha da frequentar 10 exercezis ad onn, il cader 5 exercezis supplementars ed ils specialists gest tenor incarica aunc 2 - 3 trenaments. Cunquei che nus havein pliras secziuns dat quei in diember total da 64 termins d'exercezi per onn. Igl onn 2016 han in tec pli paucs exercezis giu liug, quei muort entgins exercezis dubels. Ed ils pumpiers ein vegni stediamein, la quota da participaziun ei dano-vamein s' augmentada.

Suandontas persunas ein vegnidas incorporadas igl onn 2016 e han aschia cumpletau igl effectiv da 92 (93) pumpiers:

Albin Benedict, Disentis/Mustér
Berther Tobias, Rueras
Branco Amorim Philippe, Curaglia
Flepp Kevin, Sedrun
Manetsch Marino, Disentis/Mustér
Unterholzner Christian, Curaglia
Venzin Luzian, Fuorns
Vögtli Stephan, Sedrun

Ils giuvens pumpiers ein s'integrali bein e demuossan bien engaschi. Ensemens culs ulteriurs pumpiers fuorman els in corp cun gronda forza d'intervenziun. Quei han els saviu e stuiu demussar a caschun dallas intervenziuns che nus havein giu igl onn 2016.

Suandonts pumpiers ein sescolai vinavon:

Dermon Clau, officier 2
Manetsch Sandro, meinagrappa

Pil schurmetg da flad ei la scolaziun stada el center e tier ils maschinists il diever dallas differentas maschinias. Ina scolaziun speciala ha giu liug cul niev auto-scala. Pumpiers interessai han astgau s'annunziar per in cuors dad in di. Mo era la scolaziun per intervenziuns el tunnel da basa dil Gottard ei vegnida cuntuada. Ils puncts fleivels dalla communicaziun vegni erui a caschun digl alarm d'exercezi dil december 2015, ein migliurai. Plirs exercezis han era giu liug ensemens cun nos partenaris dalla polizia e dalla sanitad. Cul cader havein nus terminau il cuors da scolaziun d'uaul e fatg in exercezi communabel cullas gruppas forestalas da tuttas treis vischnauncas a Curaglia. Ils specialists digl ABC han frequentau lur cuors da perfecziun sigl areal dalla fabrica da Domat. In trenament tut special ha giu liug cul Salvament alpin svizzer sil Pass dil Lucmagn. Per l'emprema gada han tuttas organisaziuns cumpigliadas el salvament, exercitau in seracass cun in vehichel ch'era vegnius ella lavina. L'organisaziun ei vegnida fatga dalla Pro Lucmagn ch'ei era responsabla per la rumida da neiv duront igl unviern.

Ils officiers han absolvii lur di da perfecziun a Cuort/Sursaissa. Il tema ei staus; co savein nus nezegiar meglier sinergias e tgei agid sa miu vischin prestar?

Igl alarm general ha giu liug el center per ils requirents d'asil Bellavista a Mustér. Cheutras ein contacts pli stretgs culs cussadents sedai che visetan nus regularmein e separticipeschan era a nos exercezis.

Ils pumpiers han prestau 2'407 uras (4'013 uras) da lavour, quei senza quintar la lavour administrativa e da manteniment, la cussegliaziun e preparaziun (3'642 uras). En tut ein 1'156 (929) exercezis singuls vegni frequentai. En media ein 74.9% (73.3%) dils exercezis vegni visitai. 47 (45) pumpiers han giu ina presenza da sur 80%, quei che corrispunda tier biars ch'els han fatg part a tuts exercezis ni han mo giu ina absenza.

Seracass ed intervenziuns

Igl onn 2016 ha ei dau paucas intervenziuns, en tut 21 (26) alarms. La pli gronda intervenziun ei stada a Pali ils 21 da zercladur 2016, nua ch'ina stalla ei barschada entochen sils fundaments. Grazia al niev autoscala, alla buna lavour dils pumpiers e segir era al vent medellin che ha fatg pauza quei di, eisi gartegiau da salvar ils dus baghetgs vischinonts. Sper differents barschamenti pli pigns han il pumpiers era giu d'intervegnir tier dus grevs accidents, tier in hai ei deplorablamein dau in miert. La summa da donns munta a rodund 280'000 frs., ils cuosts da stizzar a rodund frs. 21'390.00. En tut ei vegniu prestau 713 uras (903.27 uras) lavour da seracass.

diember	sort d'intervenziun	uras
7	cumbats d'incendis	524.25
6	survetschs generals	46.00
2	intervenziuns tier accidents da traffic	69.50
2	intervenziuns tier donns elementars	40.25
1	ajid tecnic	4.00
1	intervenziuns d'ABC	4.00
1	alarms da sbagl	13.00
1	divers	12.00

Prevenziun e planisaziun

Il cantun ha elegiu nus per empruar ora il niev sistem d'informaziun per intervenziuns. Ei setracta d'in sistem digital che furnescha en in seracass las informaziuns impurtontas davart il liug ed igl object. Cun quella caschun havein nus saviu digitalisar nos plans d'intervenziun, aschia che quels sesanflan ussa era online ed ein disponibels per gl'entir cader dils pumpiers.

Cun la fiesta da finiziun dallas lavurs vid il tunnel a Sedrun havein nus astgau presentar als habitants tuatschins nos dus vehichels. Talas occurrentzas dattan adina bunas caschuns per s'entupar culla populaziun ed ein per nus ina buna plattaforma per informar davart nossa lavour, mo era per far lavour da prevenziun.

Mintga dus onns visetan ils affons dalla Cadi ils pumpiers. Nus purschin in program interessant per els. La finamira ei segiramein d'haver in di bunas pumpieras e buns pumpiers ed era da far reclama per noss'organisaziun. Nua ch'ils pumpiers dil futur prestan allura lur survetsch emporta buc, impurtont ei che la segirtad seigi garantida era el futur.

Era la Giuventetgna Cadi organisescha in di tiels pumpiers. Culs giuvens - tochen oz han las giuvnas buc ughegiau da vegin - san ins far in program pli variont. Aschia vesan els gest tgei che spetga sin els, cura ch'els han da prestar lur survetsch activ.

Era uonn ha la GVG organisau igl eveniment „Fiug ed aua“ a Tusaun. Cumbinaus cun quel ei era ina viseta dils scolars e dallas scolaras dalla 5. e 6. classa tiels pumpiers. Nus havein astgau mussar als scolars dalla Sursassiala nies equipament e presentar noss'organisaziun.

Grond plascher havein nus giu da veser tonta glieud da tuttas treis vischnauncas a caschun dall'inauguraziun da nies niev autoscala. Cun ina pintga fiasta han nos plevons benediu il niev vehichel e

battegiau el cul num Gada. L'elecziun dil num deriva dalla patruna dils pumpiers che ha ina baselgietta dedicada ad ella datier dil local da pumpiers a Cuoz. Ei vegn detg che la baselgia survevi allas treis vischnauncas sisum la Cadi, pia exact sco nies niev vehichel. Gada duei uss survir en cass da pitgira e nus sperein era sill'urbida dalla sontga. Il niev vehichel vegn speronza a far buns survetschs ils proxims 25 entochen 30 onns. La Segirada d'edifecis dil Cantun ei separticipada cun 50% vid ils cuosts da cumpra. Ei fuss stau bi sche las vischnauncas vischinas havessen medemamein appreziau l'investiziu cun ina contribuziun. Mo quei sa aunc capitar.

Cuors dils cumandants dalla GVZ

La davosa jamna d'avrel ha la Segirada d'edifecis dil cantun Turitg GVZ organisau siu cuors dils cumandants da pumpiers e dil schurmetg civil a Mustér. Gia dapi biars onns astgel jeu luvrar ensemens culs responsabels pils pumpiers dil cantun Turitg ed aschia ei quei sedau ina sera duront in cuors. Ils Turitges ein stai fascinai dalla cuntrada, dil survetsch e dall'organisaziun. Dapertut nua che jeu hai spluntau per agid, hai era survegniu quel ed aunc empau dapli. En quei liug engraziel specialmein a tut quellas biaras persunas ed interpresas ch'ein segidadas duront ina jamna da realisar il cuors. Il resun ei staus fetg gronds e nus havein presentau nossa regiun dalla megliera vart als hospes dalla Bassa. Entgins hospes ein gia returnai per far vacanzas ni silmeins ina viseta. Aunc oz vegn discurriu mo positivamein davart quei cuors.

Era sch'il cuors ha pretendiu dabia lavur, havein nus profitau in tschuat. Sper bia impuls per la scolaziun, la sligiazun d'intervegnir tier differents cass ed ils buns contacts han nos camerats da Turitg era saviu far attents nus sin ina fleivlezia: Entochen al di dad oz havein nus fatg memia paucas ponderaziuns davart nos scazis culturals. Cunquei ch'il Schurmetg civil Surselva ei era staus involvaus, ha quei gest dau impuls impurtants da stuppar quella ruosna. Dapli suonda per franc el proxim rapport annual.

Esser prompts pil seracass

La damonda ch'ins tschenta adina puspei a sesez sco cumendant ei: Essan nus prompts pil seracass? Entochen miez december 2016 eisi stau in onn ruasseivel ella statistica dils pumpiers grischuns. Mo alla fin digl onn para tut da piarder la controlla. Ina gruppa da pumpiers da nies corp va ella Val Mesauc a gidar da stizzar igl uaul che brischa. Jeu stoi serender urgentamein ad Arosa per sustener il meinaciun tier in barschament d'in hotel – dus eveniments cun cuosts da plirs milliuns – tut enteifer paucas uras. Co vesess ei ora tier nus sche quei capitass? Essan nus prompts? Quella damonda sto era mintga pumpier tschenttar. Esser prompts vul dir visitar exercezis, s'informar ed esser sil current. Era sche la fetg gronda part da nos pumpiers ei stediamein ad exercezi, havein nus tuttina aunc in pugn plein che han buca realisau lur pensum ed els sepresentan mai ni strusch. Forsa ch'ins capescha pér lu sch'e tucca ins sez. Aschia era in da nos pumpiers novizs detg sper siu baghetg en flomma: Jeu vi era prestar survetsch da pumpiers. Quei che vus fageis oz per mei, vi jeu era far pils auters!

Esser prompts vul denton era dir che la populaziun, pia Vus lecturas e lecturs stueis segidar cun informaziuns. Per esser prompts ston pia tuts trer vid il medem sughet!

Svizra el stgir – blackout

Gia dapi dus onns sefatschentein nus els cerchels cantunals davart ina disdida pli liunga dil provediment d'electricitat. Igl ei buca enzatgei niev – ils Medellins enconuschan quei, han els gie giu ils davos onns pliras interrupziuns pli liungas dalla forza electrica. Era nus planisein il „blackout“, ils concepts ein aunc buca fini. Actualmein exista in catalog da damondas che basegnan rispostas. Bia schai en mauns dil cantun, mo era las vischnauncas han da far lur pensums, e buc il davos era vischinas e vischins.

In sguard egl avegnir

Igl onn 1996 ha Hansueli Roth sco niev inspectur cantunal entschiet a structurar ils corps da pumpiers dil Grischun. Oz, 20 onns pli tard ei il diember da corps reducius sin rodund 55 (1996: 220), il diember da pumpiers sin 4200 (1996: 12'500). El medem mument ein ils corps vegni equipai meglier, la scolaziun ei veginida intensivada e las leschas e prescripziuns ein veginidas adattadas. Cun novs sistems d'alarm arrivan ils pumpiers pli spért en acziun. La cefra da donns ei ida anavos, aschia ch'ins sa dir che la restructuraziun ha purtau fretg. En paucs onns va signur Roth en pensiun. Capeivel ch'el vul terminar quei ch'el ha iniziau avon 20 onns. Per nossa regiun vul quei dir che l'optimaziun ei buca terminada. Ina collaboraziun cun Sumvitg e Trun ei gia planisada dapi igl onn 1998. Sco la fusiun ha purtau 2008 avantatgs per tuttas treis vischnauncas dalla Sursassiala, vegn era ina engrondaziun a purtar avantatgs per las tschun vischnauncas pertuccadas. Buca finamiras politicas, mobein la segirtad dils habitants, dils hospes da vacanzas, dils passants, dils objects e da nossa natira stattan el center. Ei vegn era tgunsch buc ad esser ina collaboraziun che fa il survetsch pli bienmarcau, ils cuosts vegnan a restar ils medems. Mo qualitativamein vegn ei a dar in augment e quei ei gia oz aschia: Tier in seracass pli grond segidein nus vicendeivlamein, daco lu buca era gest collaborar ed exercitar aschia che quei agid vicendeivel daventa aunc pli effectivs?

Engraziament

Suenter 12 onns sco gerau da pumpiers per Mustér ha Roger Tuor demissiunau. El ha prestau fetg bia lavur pils pumpiers, ei staus in ferm promotur dalla fusiun dils corps da pumpiers e ha aschia gidau da rinforzar las forzas d'intervenziun ella Sursassiala.

Dapi 2009 ha Arthur Venzin procurau per l'administraziun da presenzas e perstgisas dils Pumpiers Sursassiala. Sco furier ha el fatg quella lavur minuziusamein. Mo era avon siu uffeci eis el staus ensemen cun Martin Bundi commember dils Pumpiers Medel. Leu ha el surviu sco meinagruppa e Martin Bundi sco pumpier dil schurmetg da flad. Els han omisdus prestau 25 onns survetsch. Ad els treis e tut quels che han terminau il survetsch activ ord motivs professiunals engraziel jeu per il grond engaschi e la buna lavur.

Jeu admettel miu engraziament denton era a nossa presidenta e geraua Esther Koch, al gerau Renato Decurtins ed a tuttas pumpieras e tuts pumpiers che s'engaschan per vus tuts duront 24 uras a di e quei sur gl'entir onn ora. In special engraziament admettel al schef dalla logistica ed als furiers, agl entir cader ed a tut quellas persunas che sustegnan nus en ina fuorma ni l'autra sur igl onn ora.

Citat:

Per cletg dat ei ils pumpiers – quei sa propi tgunsch mo quel che ha zazu duvrau agid! Ed aschia quinstein nus era vinavon cun Vies sostegn.

Pumpiers Sursassiala, cumandant Gion Tenner Mira era: www.pumpiers-sursassiala.ch

Agricultura

Sanaziun tegia Alp Val Val

Duront ils meins da zercladur e fenadur 2016 ei la tegia da Val Val veginida renovada egl intern. Previu era dad isolar las preits, ils plantschius sura e remplazzar la cuschina. Suenter ch'ils tablegiai ein stai allontanai han ils responsabels beinspert fatg persenn gronds donns da humiditat: Il tetg perdeva ed era il plantschiu era per part smarschius entras auas che smaccavan atras ils mirs. Cheutras ei ina sanaziun cumpleina dalla plipart dalla tegia stada necessaria. Capeivlamein ein ils cuosts s'augmentai. Il resultat selai veser e fa plascher als responsabels sco era al personal d'alp.

Vaccas mumma e turissem

La reunun «Mutterkuh Schweiz» dumbrä oz rodund 5'600 menaschis da vaccas mumma. Duront il temps da contingentaziun da latg era ei per novs menaschis purils difficil da fitgar pei sco menaschi da latg. L'alternativa ei stada la tratga da vadials, pia mulscher las vaccas e nutritr ils vadials cun quei latg. Aschia ein ils emprems menaschis da quei gener naschi. Era ella muntogna ei quella sort da menaschi sederasada. Il Grischun sesanfla cun quasi 600 dils total 2'400 menschis purils denter ils cantuns culla pli aulta cumpart da menaschis da vaccas mumma. En Tujetsch dumbrein nus oz aunc sulettamein dus menaschis tradiziunals cun vaccas da mulscher. Perencunter han buca meins che sis purs restructura il davos temps lur menaschis e midau vi tier menaschis da vaccas mumma.

Ils territoris d'alpegiaziun stevan avon ina roscha onns avon grondas sfidas: Las alps e pastiras car-schevan en ad in crescher, anflar muvel giu la Bassa per l'alpegiaziun era buca sempel, adattaziuns dallas structuras, squetsch economic, munconza da persunal d'alp, quei era il mintgadi dallas uniuns purilas. Il suranumna svilup dils menaschis da vaccas mumma sco era la nova politica agrara dalla Confederaziun che ha mess la tgira e cultivaziun digl ambient el focus, ei staus gideivels per far frunt a quei svilup. Anflar muvel supplementar da vaccas mumma per l'alpegiaziun giu la Bassa ei oz buca pli aschi difficil. Perencunter ei la problematica culs interess turistics els territoris cun sendas per viandonts e velos da muntogna daventada pli actuala, oravontut els territoris ferm frequentai sco el contuorn dil Pass Alpu ed era en Val Val.

Ensemen culs purs e responsabels ha la vischnaunca tschercau ina sligiazion per mitigar quella problematica el contuorn da Val Val ed el territori dil Calmut. La suondonta carta muossa las mesiras instradas che succedan la primavera 2017.

Il tschancun dalla ruta da velo (denter las bandieras cotschnas) vegn sligiaus si. Quella vegn erigida da niev per liung il fil che meina dalla plaunca giudora enviers il plaun da Val Val (tschancun enteifer las bandieras blauas).

La senda da viandar el plaun da Val Val vegn medemamein sligiada si (tschancun enteifer bandieras cotschnas).

Entras quellas adattaziuns eisi pusseivel da traversar il territori da Val Val sin duas rutas: Ina meina per liung la Senda Sursilvana che vegn claussa naven dil Pass Alpu entochen Sut Seivs Sut. L'autra meina da niev per liung dil fil dalla plaunca giudan en Val Val.

Neginas mesiras vegnan pridas en Val Milà. Il muvel basegna aua sco era surfatschas per saver scher e ruassar. Quellas surfatschas sesanflan pil solit el funs dalla val sper ni en via. Clauder ora la via impeedess als animals da contonscher l'aua sco era da saver semover enteifer quella val stretga.

Resultat cumplet Survesta	Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
Quen current						
Total expensas	12'608'944.67		10'739'050		12'712'311.34	
Total entradas		12'890'099.25		10'857'200		13'068'644.46
Surpli entradas	281'154.58		118'150		356'333.12	
Quen d'investiziun						
Expensas per investiziuns	3'746'046.51		3'190'000		1'563'985.54	
Entradas per investiziuns		1'008'889.05		723'000		597'361.43
Investiziuns nettas		2'737'157.46		2'467'000		966'624.11
Finanziaziun						
Investiziuns nettas	2'737'157.46		2'467'000		966'624.11	
Amortisaziun facultad finan- ziala						592'380.70
Amortisaziun facultad admi- nistrativa		248'145.38		273'300		110'305.59
Amortisaziun facultad admi- nistrativa supplementara		1'713'085.50				825'677.40
Surpli entradas		281'154.58		118'150		356'333.12
Avanzament da finanzia- ziun					918'072.70	
Deficit da finanziaziun	501'100.25				2'075'550	

Quen current Structura tenor funcziuns		Quen 2016 Expensas Entradas		Preventiv 2016 Expensas Entradas		Quen 2015 Expensas Entradas	
QUEN CURRENT	Surpli expensas/entradas	12'890'099.25	12'890'099.25	10'739'050 118'150	10'857'200	13'068'644.46	13'068'644.46
0	Administraziun generala Surpli expensas/entradas	919'999.64	245'741.70 674'257.94	987'800	268'500 719'300	981'372.50	251'850.15 729'522.35
1	Segirtad publica Surpli expensas/entradas	214'163.47	96'203.85 117'959.62	262'800	87'000 175'800	280'572.40	111'049.35 169'523.05
2	Scolaziun e formaziun Surpli expensas/entradas	2'138'220.04	275'363.60 1'862'856.44	2'306'000	262'100 2'043'900	2'298'136.13	370'760.25 1'927'375.88
3	Cultura e temps liber Surpli expensas/entradas	574'673.54	50'093.30 524'580.24	715'920	56'100 659'820	616'597.15	55'424.00 561'173.15
4	Sanadad Surpli expensas/entradas	487'144.11	65'667.80 421'476.31	566'500	30'000 536'500	551'312.89	73'516.20 477'796.69
5	Ovras socialas Surpli expensas/entradas	266'141.63	151'250.85 114'890.78	229'500	140'700 88'800	289'695.40	199'917.05 89'778.35
6	Traffic Surpli expensas/entradas	667'467.07	75'178.65 592'288.42	748'400	64'700 683'700	421'941.00	77'038.70 344'902.30
7	Ambient e planisaziun Surpli expensas/entradas	1'148'442.02	990'944.44 157'497.58	1'109'950	1'032'500 77'450	872'732.34	816'840.27 55'892.07
8	Economia Surpli expensas/entradas	3'168'115.95 262'908.46	3'431'024.41	3'013'130 83'970	3'097'100	3'141'522.70 612'599.77	3'754'122.47
9	Finanzas e taglias Surpli expensas/entradas	3'305'731.78 4'202'898.87	7'508'630.65	799'050 5'019'450	5'818'500	3'614'761.95 3'743'364.07	7'358'126.02

Quen current Structura tenor gruppas da materia		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
3	Expensas	12'608'944.67		10'739'050		12'712'311.34	
30	Cuosts da persunal	3'255'884.09		3'433'450		3'434'946.91	
31	Cuosts da material	3'115'644.59		3'189'180		2'517'684.61	
32	Tscheins passivs	122'570.41		217'000		168'343.10	
33	Amortisaziuns	1'976'102.63		328'300		1'544'114.46	
34	Cumparts e contrib. senza dest. d'intent	65'714.00		66'000		86'330.00	
35	Indemnisaziuns alla com- munitad	4'513.00		3'000		2'467.00	
36	Atgnas contribuziuns	2'790'360.00		2'925'520		2'943'124.27	
38	Deposit en finanziaziuns specialas	680'060.91		12'800		1'487'831.91	
39	Scuntraziuns internas	598'094.74		563'800		527'469.08	
4	Entradas	12'890'099.25		10'857'200		13'068'644.46	
40	Taglias	5'203'368.45		3'472'000		4'678'776.30	
41	Regals e concessiuns	2'665'439.48		2'676'800		3'176'990.42	
42	Recav dil possess	255'781.60		234'500		248'074.54	
43	Recumpensas	1'826'006.91		1'712'100		2'091'389.50	
45	Restituziuns dalla commu- nitat	123'948.45		128'000		141'683.70	
46	Contribuziuns per agen quen	2'204'253.33		2'049'100		2'184'522.75	
48	Prelevaziun ord finanzia- ziuns specialas	7'870.49		30'000		19'738.17	
49	Scuntraziuns internas	603'430.54		554'700		527'469.08	
Surpli expensas/entradas		281'154.58		118'150		356'333.12	

Quen current detagliau		Quen 2016 Expensas Entradas		Preventiv 2016 Expensas Entradas		Quen 2015 Expensas Entradas	
QUEN CURRENT Surpli entradas		12'890'099.25 12'890'099.25		10'739'050 118'150		13'068'644.46 13'068'644.46	
0	Administraziun generala Surpli expensas/entradas	919'999.64	245'741.70	987'800	268'500	981'372.50	251'850.15
11	Legislativa	32'356.39		43'700		44'160.15	
300.00	Cumissiuns	1'080.00		1'000		1'215.00	
300.01	Cussegl da vischernaunca	4'210.00		8'000		6'280.00	
300.02	Cumissiun da gestiun	8'947.80		10'000		9'522.00	
303.00	Prestaziuns socialas	166.00		400		184.80	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	280.00		300		285.35	
310.00	Votaziuns ed elecziuns	2'429.54		10'000		11'122.70	
310.01	Preventiv e quen annual	13'231.75		12'000		13'082.30	
317.00	Spesas	2'011.30		2'000		2'468.00	
12	Executiva	183'120.00		194'200		171'892.49	
300.00	Suprastanza communal	107'839.00		110'000		100'708.05	
300.02	Sedutas e schurnadas	36'578.00		45'000		35'359.00	
303.00	Prestaziuns socialas	11'700.50		12'000		10'864.35	
304.00	Cassa da pensiun	6'202.96		7'000		5'352.50	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	1'483.14		1'500		1'346.09	
317.00	Spesas fixas	6'640.00		6'700		6'640.00	
317.01	Spesas da representaziun	12'676.40		12'000		11'622.50	
20	Canzlia	508'116.15	169'842.84	550'500	174'500	579'248.75	168'487.75
301.00	Pagas	299'754.05		335'000		372'204.85	
303.00	Prestaziuns socialas	23'695.05		27'000		28'838.85	
304.00	Cassa da pensiun	17'530.80		21'000		20'278.20	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	3'394.17		3'500		3'331.31	
309.00	Divers cuosts da persunal	20'340.80		6'000		9'276.55	
310.00	Material da biro	5'501.55		8'000		9'543.56	
310.01	Fegl ufficial	45'000.00		45'000		45'000.00	
310.02	Litteratura e stampats	1'305.51		1'000		1'095.10	
311.00	Acquist mobiliar e maschinias			5'000			
315.00	Manteniment mobiliar e maschinias	4'849.04		7'000		7'182.67	
315.01	Tgira internet	4'093.10		2'000		3'693.60	
315.02	Acquist PCs e server	1'460.00		5'000			
316.00	Manteniment e tgira indrez EED	30'463.45		40'000		32'210.33	
317.00	Spesas	959.30		1'000		264.80	
318.02	Cuosts giuridics, consultaziun da dretg	4'772.90		5'000		1'573.60	
318.03	Telefonats	2'157.30		2'000		655.90	
318.04	Francaturas	17'350.25		12'000		20'748.50	
318.05	Spesas schec postal e bancas	3'169.17		3'000		4'128.93	
318.06	Archiv communal	9'614.35		9'000		6'253.20	
318.07	Spesas da stumaziun	2'407.70		4'000		1'672.80	
318.08	Cumissiun cantunala da schazetg	1'176.00		1'000		2'136.00	
318.11	Archiv regional	1'882.35					
319.00	Diversas expensas	6'672.31		8'000		6'415.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	567.00				2'745.00	
434.00	Lavurs per tiarzas persunas		912.50				7'033.75
435.00	Diversas entradas		22'227.02		23'000		22'420.80

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
436.00	Restituziuns EO e cass d'accident		3'955.80				10'871.85
436.01	Restituziun spesas da stumaziun		2'540.95		1'500		1'236.20
451.00	Indemnisaziun per uffeci da taglia		90'988.45		100'000		110'725.15
452.01	Cumpart uff. da baghegiar tgira EED		2'100.00		2'000		2'100.00
490.00	Lavurs per auters departaments		47'118.12		48'000		14'100.00
21	Uffeci da baghegiar	170'202.79	75'898.86	170'900	94'000	163'762.06	83'362.40
300.00	Cumissiun da baghegiar	7'061.10		5'000		6'940.00	
301.00	Pagas	109'988.00		110'000		109'078.00	
303.00	Prestaziuns socialas	8'911.90		9'300		8'874.75	
304.00	Cassa da pensiun	8'729.50		9'000		8'617.40	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	1'189.45		1'300		1'187.23	
307.00	Bonificaziun da spesas		500				
310.00	Material da biro e stampats	1'376.09		2'000		1'877.93	
311.00	Acquist mobiliar e maschinias			1'000			
311.02	Acquist programs EED	16'000.00		7'000		7'000.00	
311.03	Manteniment programs EED	2'191.75		2'000		1'941.75	
313.00	Material da diever			1'000			
315.00	Manteniment vehichel	1'758.10		3'000		577.65	
316.00	Cumpart tgira EED	2'100.00		2'500		2'100.00	
318.00	Cuosts giuridics, consultaziuns da dretg	3'378.95		4'000		4'640.00	
318.01	Telefonats	1'508.75		1'500		1'845.20	
318.02	Francaturas	233.90		1'000		291.50	
318.04	Segiradas per vehichel	1'073.95		1'800		1'073.95	
318.05	Cussegliaziun da baghegiar	3'646.35		4'000		5'644.35	
319.00	Diversas expensas	1'055.00		5'000		2'072.35	
431.00	Lubentschas da baghegiar		11'544.95		15'000		13'071.80
431.01	Contribuziuns per cussegliaziuns		2'200.00		3'000		3'200.00
435.00	Puniziuns da baghegiar				1'000		
436.00	Diversas entradas		4'437.00		1'500		6'594.35
480.00	Atgnas prestaziuns per projects		7'870.49		30'000		17'238.17
490.00	Lavurs per auters departaments		49'846.42		43'500		43'258.08
25	Segiradas	4'297.00		4'500		4'199.00	
318.02	Segirada da responsabilidad	4'297.00		4'500		4'199.00	
26	Uffeci civil	10'613.09		12'000		1'754.65	
362.00	Cuosts uffeci civil	10'613.09		12'000		1'754.65	
29	Regiun Surselva	11'294.22		12'000		16'355.40	
362.00	Contribuziun alla Regiun Surselva	11'294.22		12'000		16'355.40	
1	Segirtad publica						
	Surpli expensas/entradas	214'163.47	96'203.85	262'800	87'000	280'572.40	111'049.35
			117'959.62		175'800		169'523.05
100	Uffeci funsil		24'403.30		20'000		21'347.60
452.00	Cumpart gudogn uffeci funsil Cadi		24'403.30		20'000		21'347.60
101	Mesiraziun e terminaziun	27'822.62	1'524.50	37'000		94'117.50	4'275.60
310.00	Adattaziun plan da GIS	1'620.00		2'000		1'647.20	
318.00	Terminaziun	2'249.65		5'000		256.55	

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
318.01	Mesiraziun	1'829.60		4'000		1'023.25	
318.03	Cuosts endrizzar register funsil federal	20'927.50		25'000		90'000.00	
318.04	Cuosts GrGeo (Geometer)	540.00		500		540.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	655.87		500		650.50	
431.00	Taxas per mutaziuns		1'524.50				4'275.60
109	Ulteriura tgira legala	8'066.00	13'291.00	10'000	15'000	10'201.15	15'519.05
318.00	Taxas dimora polizia d'jasters	8'066.00		10'000		10'201.15	
431.00	Taxas da dimora		13'291.00		15'000		15'519.05
110	Polizia da fiug e polizia communalia	12'669.72	3'952.00	12'500	6'000	13'594.23	5'058.50
318.00	Engaschi special Securitas	7'594.60		8'000		8'015.50	
390.00	Lavurs dad auters departaments	5'075.12		4'500		5'578.73	
437.00	Castitgs		3'952.00		6'000		5'058.50
120	Giudicatura	51'661.53		62'000		48'629.25	
361.0	Uffeci circuital Cadi					12'849.50	
361.03	Curatella professiunala	39'025.23		48'000		35'779.75	
361.04	Uffeci da stumadira e concuors	12'636.30		14'000			
140	Corp da pumpiers + polizia da fiug	73'045.14	48'699.65	93'000	41'500	70'475.25	55'319.55
312.00	Cuosts da diever	2'914.45		4'000		5'281.80	
314.00	Manteniment baghetgs e contuorn	404.45		2'000			
318.00	Segiradas	2'060.75		2'000		4'019.40	
318.02	Taxas telecom - sistem d'alarm					45.80	
319.01	Barschaments e seracass					260.00	
362.00	Cuosts corp da pumpiers Sursassiala	65'777.55		76'000		55'537.75	
362.01	Polizia cantunala da fiug	1'560.00		8'500		4'680.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	327.94		500		650.50	
423.00	Tscheins d'affittaziu local da pumpiers		6'549.65		6'500		8'780.55
430.00	Taxas da cumpensazion		42'150.00		35'000		46'539.00
150	Cantunaments schurmetg civil	29'791.06	3'500.00	34'000	3'500	31'561.07	7'000.00
312.00	Energia e scaldament	8'237.20		10'000		9'201.45	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumians)	8'152.50		10'000		7'523.80	
313.00	Material da diever	1'757.70		2'000		1'802.10	
314.00	Manteniment dils locals	3'595.05		3'000		4'741.75	
318.01	Assicuranzas	3'717.86		5'000		3'782.73	
390.00	Lavurs dad auters departaments	4'330.75		4'000		4'509.24	
461.00	Contribuziun cantunala		3'500.00		3'500		7'000.00
160	Schurmetg civil	8'433.45		11'300		9'319.25	
309.00	Cuors e concepziun genera-la	7'736.45		10'000		7'899.65	
318.00	Telefonats	697.00		1'300		1'419.60	
170	Militar	600.00	833.40	1'000	1'000	600.00	2'529.05
390.00	Cumpart lavur cau dil quartier	600.00		1'000		600.00	
434.00	Indemnisaziun cantunaments		833.40		1'000		424.00
434.01	Survigilonza plaz da sittar						2'105.05

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
180	Stan da sittar	2'073.95		2'000		2'074.70	
314.00	Manteniment stan da schibas	2'073.95		2'000		2'074.70	
2	Scolaziun e formazion Surpli expensas/entradas	2'138'220.04	275'363.60	2'306'000	262'100	2'298'136.13	370'760.25
			1'862'856.44		2'043'900		1'927'375.88
200	Scoletta	121'134.23	19'810.60	133'200	23'000	123'411.33	31'243.70
302.00	Pagas	101'705.85		109'000		104'167.85	
303.00	Prestaziuns socialas	8'153.95		9'000		8'368.85	
304.00	Cassa da pensiun	6'080.28		7'000		6'075.20	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	1'022.00		1'200		940.38	
309.00	Cuors da perfecziun	1'191.55		2'900		795.40	
310.00	Material da scola e mieds d'instrucziun	2'726.20		2'800		2'989.95	
310.01	Projects generals e da sport	254.40		800			
319.00	Diversas expensas			500		73.70	
461.00	Contribuziun cantunala		19'810.60		23'000		31'243.70
210	Scola primara	699'110.26	83'236.30	723'050	87'000	714'959.85	105'722.95
302.00	Pagas	587'208.35		580'000		595'329.35	
303.00	Prestaziuns socialas	47'117.40		53'000		48'186.90	
304.00	Cassa da pensiun	39'825.00		51'000		40'133.00	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	5'869.96		7'000		5'305.72	
309.00	Cuors da perfecziun	4'966.80		9'550		4'404.50	
310.00	Material da scola e mieds d'instrucziun	13'021.95		18'000		18'604.08	
310.01	Projects generals e da sport	328.80		3'000		2'996.30	
310.02	Projects da sport	530.00					
319.00	Diversas expensas	242.00		1'500			
436.00	Prestaziun EO e cass d'accident		4'647.80				
461.00	Contribuziuns cantunalas		78'588.50		87'000		105'722.95
212	Scalem ault	541'471.63	65'356.35	592'500	64'500	587'279.80	105'982.10
302.00	Pagas	442'526.15		480'000		490'142.70	
303.00	Prestaziuns socialas	35'125.50		42'000		37'032.00	
304.00	Cassa da pensiun	28'529.90		30'000		30'580.25	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	4'432.20		5'500		4'168.90	
309.00	Cuors da perfecziun	1'879.00		7'500		5'255.35	
310.00	Material da scola e mieds d'instrucziun	12'035.33		11'500		8'875.35	
310.01	Material da zambergiar	1'944.00		2'000		1'746.50	
310.02	Cuosts per camps	12'234.30		8'000		5'600.00	
310.03	Projects generals e da sport	1'378.75		3'000		2'475.85	
319.00	Diversas expensas	1'386.50		3'000		1'402.90	
436.00	Prestaziun EO e cass d'accident						33'821.60
461.00	Contribuziun cantunala		55'058.10		54'000		62'019.65
461.01	Contribuziun dils scolars		4'577.80		4'000		4'030.00
461.02	Contribuziun scolars rim-nada pupi		5'720.45		6'500		6'110.85
214	Scola da musica Surselva	25'003.71		30'000		25'921.10	
362.00	Contribuziun	25'003.71		30'000		25'921.10	
215	Scola da lavur e tener casa	112'413.80		116'650		91'466.25	
302.00	Pagas	80'338.40		85'000		70'113.90	
303.00	Prestaziuns socialas	6'403.95		5'500		5'647.20	
304.00	Cassa da pensiun	5'371.10		4'200		4'579.75	

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	802.75		800		650.05	
309.00	Cuors da perfecziun	907.15		3'150		448.00	
310.00	Material e mieds scola da lavur	10'476.75		9'500		5'353.10	
310.01	Material e mieds scola cu-schinar	8'113.70		8'000		4'674.25	
319.00	Diversas expensas			500			
217	Baghetgs da scola Sedrun	248'715.39	30'397.00	259'200	17'600	257'369.13	22'310.60
301.00	Pagas	107'733.70		93'000		93'089.25	
303.00	Prestaziuns socialas	7'734.55		8'000		7'497.80	
304.00	Cassa da pensiun	5'692.97		7'000		5'840.70	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	970.00		1'200		848.80	
311.00	Acquist maschinas	477.90		5'000		5'662.75	
312.00	Energia e scaldament	38'597.45		50'000		38'299.60	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumians)	20'172.90		19'000		20'602.20	
313.00	Material da schubergiar	3'269.50		6'000		2'461.55	
314.00	Manteniment baghetgs e contuorn	51'433.86		53'000		65'507.28	
314.01	Utensils plazza da pausa			2'000			
318.00	Telefonats e concessiun radio e tv	2'262.70		2'500		2'904.00	
318.01	Assicuranzas	3'728.60		4'000		3'777.21	
319.00	Diversas expensas	628.70		1'000			
390.00	Lavur dad auters departaments	6'012.56		7'500		10'877.99	
427.00	Tscheins habitaziun pedel		15'600.00		15'600		15'600.00
436.00	Prestaziuns EO e cass d'accident		11'397.00				
436.01	Taxa da diever e schubergiar halla		3'400.00		2'000		6'710.60
219	Diversas scolaresser	237'281.03	41'605.85	247'400	36'000	217'930.17	59'090.90
300.00	Cussegl da scola	12'166.05		13'000		10'033.00	
301.00	Indemnisaziun meinascola	60'806.65		70'000		68'906.20	
301.01	Indemnisaziun support EED	3'000.00		3'000		3'000.00	
303.00	Prestaziuns socialas	6'338.90		7'000		6'026.95	
304.00	Cassa da pensiun	4'159.30		4'500		4'288.80	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	787.05		800		789.25	
309.00	Cuors e scolaziun meinascola	5'650.00		1'200		541.00	
311.02	Acquist/manteniment material general	14'781.28		14'400		15'816.45	
311.04	Acquist EED	26'906.45		26'500			
315.00	Manteniment maschina da copiar	17'210.52		15'000		14'253.77	
315.01	Manteniment e tgira indrez EED	3'460.85		2'000		4'922.00	
317.00	Diversas expensas scolaresser	2'681.40		2'000		9'720.70	
317.01	Diversas expensas cussegl da scola	817.00		2'000		541.65	
318.00	Transport e survigilonza da scolars	62'622.88		70'000		63'308.30	
318.01	Assicuranza d'accidents scolars	892.70		1'000		782.10	
362.00	Ductrina e pastoraziun	6'000.00		6'000		6'000.00	
365.00	Contribuziun Bogn Sedrun	9'000.00		9'000		9'000.00	
461.00	Contribuziun cantunala transport		14'743.35		2'000		17'675.20
461.01	Contribuziun cantunala meinascola		26'862.50		34'000		33'150.00

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
461.04	Contribuziun cantunala menaschi da scola						8'265.70
220	Scolas specialas	145'037.99	34'957.50	201'000	34'000	103'108.15	46'410.00
362.00	Survetsch da cura pedago-gica	43'750.20		40'000		40'637.75	
364.00	Scolas specialas ed ordeifer cantun	11'284.19		5'000		39'896.40	
364.01	Contribuziun gimnasi claustral Mustér	23'534.85		26'000		22'574.00	
364.02	Contribuziun sutmimnasi	66'468.75		130'000			
461.00	Contribuziun cantunala pedagogia		34'957.50		34'000		46'410.00
230	Formaziun professiunala	8'052.00		3'000		176'690.35	
364.00	Contribuziuns scolas professiunalas	8'052.00		3'000		176'690.35	
3	Cultura e temps liber Surpli expensas/entradas	574'673.54	50'093.30	715'920	56'100	616'597.15	55'424.00
			524'580.24		659'820		561'173.15
300	Promoziun dalla cultura	64'340.31		42'000	1'000	52'457.80	1'000.00
318.00	Promoziun dalla cultura	30'408.80		15'000		29'750.00	
318.01	Cuosts fiasta 1. d'uost	11'009.20		9'000		5'895.50	
365.01	Contribuziuns ad uniuns localas	14'500.00		15'000		13'950.00	
365.05	Museums regiunals dalla Surselva	2'716.06		3'000		2'862.30	
365.23	Contribuziun "Academia Vivian"	5'706.25					
463.01	Contribuziun concert Opera Viva						1'000.00
463.02	Contribuziun fiasta 1. d'uost				1'000		
320	Museum La Truaisch	77'153.35	13'059.55	83'600	18'500	64'112.03	17'327.75
300.00	Cumissiun	1'203.40		3'000		407.00	
301.00	Pagas	14'678.40		17'000		16'513.30	
303.00	Prestaziuns socialas	712.50		1'000		784.50	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	80.21		100		58.38	
311.00	Acquist objects d'art	350.00		2'000			
311.01	Acquist d'indrezs	436.00		3'000			
311.02	Acquist cristallas	25'000.00		25'000		15'000.00	
312.00	Energia e scaldament	2'289.70		4'000		2'638.00	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumians)	749.15		1'000		776.25	
313.00	Material da diever	568.85		4'000		737.00	
313.01	Acquist cristallas/cudischs per vendita	700.00		2'500		600.00	
314.00	Manteniment baghetg e contuorn	4'937.80		7'000		17'793.05	
318.00	Telefonats	738.80		1'000		866.35	
318.01	Assicuranzas	2'253.15		3'000		2'340.95	
318.03	Propaganda, publicaziuns ed exposiziuns	-3'879.05		5'000		731.15	
318.04	Preproject engrondaziuun Museum	25'000.00					
319.00	Diversas expensas	859.50		2'000		2'686.60	
390.00	Lavurs dad auters departaments	474.94		3'000		2'179.50	
434.00	Entradas museum		5'733.70		10'000		7'314.20
434.01	Diversas entradas		1'325.85		2'500		2'013.55
461.00	Contribuziun cantunala		4'000.00		4'000		4'000.00
462.00	Contribuziun Regiun Surselva		2'000.00		2'000		4'000.00

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
340	Bogn cuvretg Sedrun	305'156.21		439'970		381'615.62	
363.00	Deficit dil menaschi	305'156.21		439'970		381'615.62	
350	Plazza da sport	51'906.70	8'316.00	63'000	12'000	30'229.30	12'256.00
312.00	Energia	2'904.35		3'000		2'672.35	
314.00	Lavurs da manteniment	29'206.60		35'000		4'415.50	
314.01	Manteniment plazzas entras clubs	8'600.00		10'000		8'600.00	
314.02	Menaschi e manteniment patinera	8'000.00		9'000		10'546.95	
390.00	Lavurs dad auters departaments	3'195.75		6'000		3'994.50	
434.01	Taxas da diever		-1'900.00		2'000		
436.00	Taxa da diever dils clubs		10'216.00		10'000		12'256.00
360	Center d'informaziun NEAT	40'914.79	25'117.75	39'850	21'000	40'519.36	21'240.25
301.00	Pagas	8'871.75		9'000		9'067.55	
303.00	Prestaziuns socialas	712.20		800		730.05	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	165.79		50		171.86	
314.00	Manteniment	2'738.90		3'000		3'571.50	
316.00	Tscheins casa	25'000.00		25'000		25'000.00	
318.00	Telefonats ed internet	933.00		1'000		898.40	
319.00	Diversas expensas	2'493.15		1'000		1'080.00	
434.00	Entradas		5'117.75		1'000		1'240.25
463.00	Contribuziun ATG		20'000.00		20'000		20'000.00
380	Lag Claus Surrein	32'067.18	3'600.00	43'500	3'600	44'315.94	3'600.00
312.00	Energia e scaldament	1'529.00		500		1'562.15	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumains)	810.00		1'000		960.00	
313.00	Material da diever			1'000			
314.00	Manteniment dil baghetg	361.00		1'000		807.45	
314.01	Manteniment lag e contuorn	9'042.00		10'000		8'920.45	
315.00	Manteniment mobiliar e maschinas	2'597.24		5'000		8'368.20	
316.00	Tscheins d'affittaziun	5'000.00		5'000		5'000.00	
318.00	Assicuranzas			1'000			
319.00	Diversas expensas	160.70		2'000		10.70	
366.00	Contribuziun affittadra	600.00		4'000		2'500.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	11'967.24		13'000		16'186.99	
434.01	Entradas restauraziun		3'600.00		3'600		3'600.00
390	Clutger baselgia	3'135.00		4'000		3'347.10	
314.00	Manteniment	3'135.00		4'000		3'347.10	
4	Sanadad Surpli expensas/entradas	487'144.11	65'667.80	566'500	30'000	551'312.89	73'516.20
			421'476.31		536'500		477'796.69
400	Spitals	129'209.20		215'000		165'505.70	
362.01	Contribuziun al Spital regional	36'405.20		75'000		72'091.70	
363.01	Cuosts da prestaziun spitals	92'804.00		140'000		93'414.00	
410	Casa da tgira Sursassiala	285'716.10	23'536.60	286'000	10'000	307'374.65	37'517.50
318.00	Regiun da planisaziun Sursassiala	1'705.00		6'000		2'444.70	
362.01	Contribuziun al deficit	-28'000.00					
363.01	Cumpart cuosts da tgira	312'011.10		280'000		304'929.95	
462.01	Contribuziuns da vischnauncas cuosts da tgira		23'536.60		10'000		37'517.50

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
440	Tgira ambulonta	29'196.67	7'993.90	30'500		34'273.44	
365.00	Spitex Cadi	28'830.27		30'000		26'604.04	
365.03	Cussegliaziu da geniturs	366.40		500		7'669.40	
462.00	Dissoluziun cussegliaziu da geniturs		7'993.90				
460	Survetsch da sanadad en scola	43'022.14	34'137.30	35'000	20'000	44'159.10	35'998.70
301.00	Miedi	1'136.00		500		506.70	
301.01	Dentist da scola	36'308.90		30'000		37'988.10	
303.00	Prestaziuns socialas	2'887.15		2'500		3'059.75	
318.01	Contribuziuns survetsch dentari	2'690.09		2'000		2'604.55	
436.00	Contribuziuns geniturs sur- vetsch dentari		34'137.30		20'000		35'998.70
5	Ovras socialas Surpli expensas/entradas	266'141.63	151'250.85	229'500	140'700	289'695.40	199'917.05
			114'890.78		88'800		89'778.35
560	Habitaziuns socialas						
571	Tgèsa s. Vigeli	8'767.01	70'200.00	27'500	93'600	13'850.70	93'600.00
314.00	Manteniment baghetg e contuorn	6'574.71		25'000		13'097.15	
318.02	Segiradas da baghetgs	2'192.30		2'500		753.55	
423.00	Tscheins d'affittaziun		70'200.00		93'600		93'600.00
580	Susteniments	171'168.57	70'013.00	100'000	30'000	233'279.20	92'220.55
366.00	Burgheis e habitants en vischnaunca	196'457.92		100'000		107'158.50	
366.02	Burgheis en auters cantuns	-28'958.35				88'843.70	
366.05	Ulivaziun da grevezias	3'669.00				37'277.00	
436.00	Restituziuns		57'244.10		20'000		60'856.25
461.00	Contribuziuns cantunalas		12'768.90		10'000		31'364.30
589	Divers susteniments e prevenziun	80'834.05	11'037.85	94'000	17'100	35'397.50	14'096.50
318.01	Project d'integraziun	1'693.80		5'000		1'789.80	
362.00	Contribuziun lavur da giu- ventetgna Cadi	19'346.20		25'000		22'972.95	
362.01	Survetsch social Surselva	34'080.15		41'000			
365.00	Tgira d'affons (Kita Cadi)	23'558.95		11'000		4'256.40	
365.01	Contribuziun d'agid per toxicomans					2'848.30	
366.00	Prefinanziazion d'aliments			10'000		1'310.00	
366.02	Contribuziun promozion d'integraziun	2'154.95		2'000		2'220.05	
436.01	Restituziuns d'aliments		1'364.75		1'000		2'610.00
461.01	Contribuziun cant. project d'integraziun				4'100		
462.00	Contr. pleiv catolica lavur giuventetgna		9'673.10		12'000		11'486.50
590	Acziuns d'agid	5'372.00		8'000		7'168.00	
365.00	Contribuziuns caritativas	5'372.00		8'000		7'168.00	
6	Traffic Surpli expensas/entradas	667'467.07	75'178.65	748'400	64'700	421'941.00	77'038.70
			592'288.42		683'700		344'902.30
610	Vias cantunalas	17'855.75		23'500		31'513.42	
361.00	Contribuziuns pil stradun	14'623.65		20'000		26'302.20	
361.01	Contribuziuns traffic regional	3'232.10		3'500		5'211.22	

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
620	Menaschi stradalessor	584'271.34	2'250.00	652'000	4'000	337'801.61	2'150.00
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	20.05				48.70	
314.00	Manteniment vias/sendas quartiers	197'210.00		200'000		41'104.45	
314.01	Dismessa da neiv	98'630.21		180'000		67'234.76	
314.02	Schubergiar tumbins	13'782.15		20'000		18'188.55	
314.03	Manteniment via Maighels					462.00	
314.04	Donns rumiada da neiv			5'000			
314.13	Manteniment vias da me-glieraziun	68'713.10		55'000		28'642.25	
318.02	Signalisazion stradala	4'654.20		10'000		2'627.90	
318.03	Dismessa da gliet	5'876.95		5'000		7'384.53	
319.00	Diversas expensas			2'000			
390.00	Lavurs dad auters departa-ments	132'627.68		97'000		94'499.47	
390.01	Lavurs d'auters dep./dismessa neiv	62'757.00		78'000		77'609.00	
434.00	Dismessa da neiv per pri-vats		1'400.00		3'000		1'200.00
436.03	Contribuziuns vias da me-glieraziun		850.00		1'000		850.00
436.04	Contribuziun Pendicularas via Milez						100.00
622	Magasins e luvratori	8'860.71	6'576.00	13'900	6'200	8'657.37	6'691.35
311.00	Indrezs el luvratori			2'000			
312.00	Energia e scaldament	5'380.95		6'000		3'934.85	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumians)	1'523.15		1'200		1'365.70	
314.00	Manteniment	554.05		3'000		2'338.75	
318.00	Assicuranza dils baghetgs	657.69		700		692.82	
390.00	Lavurs dad auters departa-ments	744.87		1'000		325.25	
423.00	Tscheins d'affittaziun		4'800.00		4'800		4'800.00
436.00	Cumpart energia		1'776.00		1'400		1'891.35
623	Parcadis	27'793.45	66'352.65	42'500	54'500	28'626.30	68'197.35
314.00	Manteniment	1'633.70		8'000		250.55	
390.00	Lavurs dad auters departa-ments	2'870.75		6'500		8'972.75	
390.01	Lavurs d'auters dep./dismessa neiv	17'209.00		20'000		19'403.00	
390.02	Lavurs d'auters dep./parcadi staziun	6'080.00		8'000			
434.00	Taxas da parcar		40'795.00		40'000		45'905.65
434.01	Taxa parcadi staziun		8'000.00		8'000		8'000.00
434.02	Taxas uras da parcar		4'763.50		3'000		8'271.45
434.03	Taxas uras da parcar staziun		12'794.15		3'500		6'020.25
624	Illuminaziun publica	28'685.82		16'500		15'342.30	
312.00	Energia	7'264.80		10'000		7'930.10	
314.00	Manteniment	6'175.70		6'000		6'761.70	
314.01	Adattaziun illuminaziuns	14'589.45					
390.00	Lavurs dad auters departa-ments	655.87		500		650.50	
7	Ambient e planisaziun Surpli expensas/entradas	1'148'442.02	990'944.44	1'109'950	1'032'500	872'732.34	816'840.27
			157'497.58		77'450		55'892.07
711	Serenera e canalisaziun	653'592.12	653'592.12	666'000	666'000	661'595.65	661'595.65
301.00	Pagas	86'684.65		90'000		87'491.90	
303.00	Prestaziuns socialas	6'961.70		7'500		6'937.50	
304.00	Cassa da pensiun	6'290.77		6'500		6'228.20	

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	2'083.90		2'500		2'041.16	
310.00	Adattaziun plan da lingias LIS	-30.46		2'000		1'813.79	
311.00	Cumpra da material e maschinas	7'122.32		20'000		767.76	
312.00	Energia e scaldament	41'229.38		48'000		45'071.66	
312.01	Taxas annualas (aua e rumians)	1'964.82		4'000		9'320.20	
313.00	Material da diever e chemicas	31'093.23		35'000		22'504.04	
313.01	Material da diever canalisaziun			3'000			
314.00	Manteniment serenera	139'304.84		140'000		124'752.45	
314.01	Manteniment lingias canalisaziun	161'237.35		170'000		10'739.39	
314.02	Dislocaziuns lingias canalisaziun			5'000			
314.03	Novas lingias da canalisaziun	26'000.00		5'000			
315.00	Manteniment vehichel	5'069.63		3'000		3'718.34	
317.00	Spesas e vestgadira	957.34		1'000		696.94	
318.00	Telefonats e francaturas	1'870.99		2'000		2'038.22	
318.01	Assicuranzas	6'717.98		8'000		3'847.11	
319.00	Dismessa da gliet	35'956.54		32'000		31'580.65	
331.00	Amortisaziuns			40'000			
360.00	Contribuziun per serenera	12'447.00					
380.00	Conto d'ulivaziun - surpli entradas	50'036.02		6'500		269'549.36	
390.00	Lavurs dad auters departaments	30'594.12		35'000		32'496.98	
434.00	Taxas da diever annualas		652'798.12		650'000		660'522.65
490.01	Tscheins interns		794.00		16'000		1'073.00
720	Dismessa da rumians	284'809.85	284'809.85	319'000	319'000	105'986.27	105'986.27
311.00	Cumpra d'utensils e containers			1'000			
312.01	Taxas annualas (rumians)	119.35				20.84	
314.00	Manteniment deponias	6'183.85		8'000		-12'342.70	
314.02	Plazza da cumpostar	242.13		5'000		5'198.33	
316.00	Tscheins per containers (Mulden)	3'700.00		4'000		2'833.93	
318.01	Dismessa da fier e rumians blocconts	8'129.02		12'000		8'429.47	
318.03	Dismessa d'ielis e chemicas	1'578.47		1'000		561.14	
318.04	Transports da rumians	28'871.00		30'000		17'114.00	
318.05	Dismessa da cadavers	3'456.25		3'500		4'884.83	
318.06	Taxas Regiun Surselva					-18.52	
318.07	Francaturas			500			
318.08	Dismessa da curdems verds	15'358.98		15'000		8'316.64	
330.00	Sperditas					-49.23	
331.00	Amortisaziuns	21'200.00		15'000		15'800.00	
362.00	Taxas fundamentalas regiun surselva	151'857.23		176'500			
380.00	Conto d'ulivaziun - surpli entradas	10'024.89		6'300		18'282.55	
390.00	Lavurs dad auters departaments	33'358.68		39'000		35'641.99	
390.01	Tscheins interns	730.00		2'200		1'313.00	
434.00	Taxas per deponias		18'691.18		31'000		15'063.84
434.01	Cumpart privats dismetter cadavers						597.45
434.03	Taxas fundamentalas vischnaunca		62'431.09		62'000		49'163.99
434.04	Diversas entradas		15'259.63		20'000		17'230.37

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
434.05	Taxas fundamentalas regiun surselva		164'002.65		180'000		
462.00	Contribuziun RS		24'425.30		26'000		23'930.62
740	Santeri	12'758.33	6'350.00	14'500	5'000	12'610.00	4'200.00
301.00	Pagas	1'253.60					
303.00	Prestaziuns socialas	100.70					
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	38.55				19.40	
311.00	Manteniment santeri	1'785.88		6'000		5'030.55	
311.01	Manteniment caplutta da morts	442.80		1'000		442.80	
311.02	Maschina da cavar fossas	442.80		500			
316.00	Cumpart caluster	2'050.00		2'000		2'000.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	6'644.00		5'000		5'117.25	
434.00	Taxas per cavar fossas		6'350.00		5'000		4'200.00
750	Protecziun dalla natira	101'479.70	46'192.47	81'950	42'500	67'628.51	45'043.35
300.00	Stab da crisa	1'998.00		1'000		500.00	
303.00	Prestaziuns socialas	34.45		100		11.25	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	15.55		50		2.25	
314.01	Erecziun punts e rempars			5'000			
314.02	Donns da malaura	25'980.25		20'000			
314.08	Mesiras da protecziun Val Vadretg	7'541.50		7'000		12'769.00	
315.00	Manteniment indrez IMIS	13'909.14		15'000		14'757.51	
319.00	Stab da crisa - divers	3'886.00		2'000		2'546.00	
366.00	Abonnament general	26'600.00		25'800		26'600.00	
390.00	Lavurs dad auters departaments	21'514.81		6'000		10'442.50	
434.00	Vendita cartas dil di		24'278.55		22'000		24'164.00
436.00	Contribuziuns privatas IMIS		2'099.90		1'500		1'978.75
436.03	Contribuziuns segirtad		761.25		2'500		1'785.00
436.04	Contr. mesiras segirtad Val Vadretg		7'463.52		4'500		5'896.40
461.00	Contribuziuns cantunalas IMIS		11'589.25		12'000		11'219.20
790	Planisaziun locala	95'802.02		28'500		24'911.91	15.00
318.00	Planisaziun locala	84'154.95		20'000		16'635.60	
362.00	Planisaziun directiva regiunala	6'400.08		7'000		5'674.32	
390.00	Lavurs dad auters departaments	5'246.99		1'500		2'601.99	
436.00	Restituziun dils privats						15.00
8	Economia Surpli expensas/entradas	3'168'115.95	3'431'024.41	3'013'130	3'097'100	3'141'522.70	3'754'122.47
		262'908.46		83'970		612'599.77	
800	Alps e pastiras	105'263.08	61'646.55	73'500	69'500	79'583.82	107'657.15
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	126.40				141.25	
314.00	Meglieraziuns da pastiras	28'067.00		30'000		21'066.95	
314.01	Manteniment baghetgs d'alp	53'425.33		30'000		45'421.89	
314.02	Manteniment diever general	10'612.20		5'000		2'021.20	
314.15	Clauder ora palius	2'563.70		2'000		1'706.00	
319.00	Diversas expensas	273.95		1'500		735.05	
390.00	Lavurs d'auters dep. alps indigenas	10'194.50		5'000		8'491.48	
434.00	Affittaziun d'alps		17'400.00		17'000		17'400.00
434.01	Gudidas dallas alps e pastiras		6'225.00		8'000		17'030.00
434.02	Terren occupau		5'931.10		6'500		6'642.55

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
434.03	Diversas entradas		4'000.00		4'000		8'165.00
460.00	Contribuziuns d'alpegiaziun		23'294.45		30'000		54'419.60
461.00	Contribuziun cantunala per palius		4'796.00		4'000		4'000.00
801	Meglieraziuns da funs	2'052.00		2'000		2'052.00	
319.00	Mesira da compensaziun "Plauncas Niregl"	2'052.00		2'000		2'052.00	
802	Tratga da tiers	11'742.50	9'011.00	9'000	9'000	17'312.50	14'718.50
361.00	Fondo d'epidemias	11'742.50		9'000		17'312.50	
436.00	Cumpart privats fondo d'epidemias		9'011.00		9'000		14'718.50
808	Mesiras socialas	293.85		650		637.25	
365.00	Contribuziun uniu purila	293.85		650		637.25	
810	Forestalessor	1'212'018.11	1'316'262.17	1'007'000	1'047'600	1'406'049.74	1'467'247.35
301.00	Pagas	607'167.20		645'000		660'578.95	
303.00	Prestaziuns socialas	47'936.40		54'000		51'966.65	
304.00	Cassa da pensiun	40'271.87		45'000		43'035.10	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	18'894.50		25'000		22'412.02	
306.00	Vestgadira, spesas da pro- viantaziun	17'157.50		23'000		20'764.15	
309.00	Ulteriuras spesas dil persu- nal	8'294.00		2'500		5'069.10	
310.00	Local e material da biro	13'956.15		12'000		4'179.08	
311.00	Acquist maschinas ed uten- sils	12'180.95		17'000		10'431.55	
311.03	Acquist terren					5'326.80	
312.00	Energia e scaldament	3'218.05		4'300		3'966.10	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua e rumians)	1'160.50		1'200		1'144.35	
313.00	Material da menaschi	20'486.65		15'000		16'091.40	
313.01	Segiradas per maschinas	18'891.10		19'000		17'519.80	
313.02	Manteniment maschinas e vehichels	77'932.88		77'000		77'180.06	
314.00	Manteniment vias d'uaul	18'011.19		12'000		12'537.35	
314.02	Manteniment luvratori	3'987.60		3'000		15'061.50	
314.03	Manteniment via Maighels			5'000		5'505.20	
318.00	Telefonats	2'441.50		3'500		2'712.45	
318.02	Cuosts transports da lenna	198'555.75				285'123.25	
318.04	Cuosts da rumiar uaul	9'608.20		4'000		3'745.00	
318.05	Assicuranza pils edifecis	1'108.01		1'500		1'114.41	
318.06	Survetsch da tiarzas per- sunas	49'172.50		5'000		85'008.70	
319.00	Diversas expensas	31'369.55		25'000		44'945.64	
329.00	Sconto sin vendita da lenna	703.06				3'164.13	
352.00	Contribuziun alla Selva/SHV	4'513.00		3'000		2'467.00	
390.00	Lavurs dad auters departa- ments	5'000.00		5'000		5'000.00	
422.00	Tscheins depositum forestal		34.85		100		37.05
434.00	Lavurs per tiarzas persunas		130'861.19		60'000		266'783.95
434.01	Rumida da neiv		31'632.16		37'000		34'173.10
435.10	Lenna da condotta		88'933.20		60'000		241'757.07
435.30	Lenna da brisch		40'286.47		28'000		41'469.52
435.50	Vendita da pineuels da Nadal		1'438.00				1'882.00
436.00	Prestaziuns EO e cass d'accident		3'660.25				8'005.70
436.01	Restituziuns da segiradas						6'471.70
436.02	Restituziun AWP Berna		6'918.90		10'000		22'625.95
437.00	Restituziun dil dazzi		1'952.15		1'500		1'227.70

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
438.00	Atgnas prestaziuns quen d'investiziun		29'688.50		80'000		62'195.50
451.00	Contribuziuns cantunalas		6'456.70		6'000		7'510.95
461.01	Restituziuns per donns d'uaul		469'457.80		320'000		289'111.40
462.01	Emprest luvrers						13'770.76
480.01	Retratg reserva reservat Prau Nausch						2'500.00
490.00	Lavurs auters departaments diversas		96'208.00		87'000		100'877.00
490.01	Stradalessier		125'741.00		90'000		87'344.00
490.02	Formazion turistica		146'834.00		130'000		125'186.00
490.03	Manteniment sendas		39'937.00		25'000		41'173.00
490.04	Manteniment santeri		6'644.00		5'000		4'792.00
490.05	Manteniment parcadis		18'768.00		25'000		27'400.00
490.06	Manteniment piazza da sport Dulezi		1'884.00		4'500		3'344.00
490.07	Manteniment magasin e luvratori		89.00		500		
490.08	Dismessa da neiv		68'837.00		78'000		77'609.00
811	Vias forestalas	17'027.40	5'290.00	11'000	2'000		
313.00	Cuosts da signalisaziun	12'490.40		10'000			
390.00	Lavurs dad auters departaments	4'537.00		1'000			
431.00	Lubientschas da carrar		5'290.00		2'000		
820	Energia regenerabla	16'002.25	14'753.98	12'500	13'000	11'189.20	13'240.98
318.00	Cumpra da lenna (agen uaul)	8'150.00		9'000		2'975.00	
318.01	Assicuranza pils edifecis	142.25				143.65	
318.03	Producziun da stialas	4'860.00		3'000		5'570.55	
390.00	Lavurs dad auters departaments	2'850.00		500		2'500.00	
435.00	Vendita da stialas		14'753.98		13'000		13'240.98
830	Formazion turistica	1'685'937.61	1'406'046.58	1'771'480	1'396'000	1'519'279.17	1'406'038.52
301.00	Pagas					13'000.00	
303.00	Prestaziuns socialas		429.35			1'914.15	
304.00	Cassa da pensiun					512.00	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna		116.77			424.91	
309.00	Ulteriori cuosts da persunal					1'080.00	
311.01	System EED e carta da hospes					3'841.00	
314.00	Manteniment general	5'315.30		5'000		1'984.75	
314.02	Manteniment loipa e cuosts pistunza	67'790.10		30'000		48'555.35	
314.03	Manteniment sendas	29'753.00		40'000		24'125.14	
314.04	Manteniment plazzas da giug	1'494.35		10'000		4'243.15	
314.06	Manteniment e tgira dils vitgs	15'002.88		70'000		38'322.54	
314.08	Bus per il traffic public	70'867.66		75'000		59'106.70	
314.09	Infrastructura turistica	70'729.00		171'000			
318.05	Project San Gottardo	23'925.40		55'000		11'826.00	
318.06	Marketing dil liug	23'946.80		5'000		3'981.95	
318.11	Occurrenza scuntrada					10'105.60	
318.13	Collaborazion turistica	17'585.10				15'148.20	
318.14	Occurrenzas turisticas	38'260.85		75'380			
362.00	Aertura pass Lucmagn	7'695.25		10'000		7'709.05	
365.00	Contribuziun a SMT - taxa da hospes/turissem	840'000.00		840'000		840'000.00	
365.04	Contribuziun Bogn Sedrun	75'000.00		75'000		75'000.00	
365.09	Contribuziun vischernaunca - taxa da turissem	57'365.62		50'000		56'936.70	

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
365.10	Carta da hospes-Pendiculara Tgom	48'600.00		49'000		48'600.00	
365.11	Carta da hospes-plazza da glatsch	6'500.00		6'500			
365.12	Carta da hospes-Museum La Truaisch	1'000.00		1'000			
365.13	Carta da hospes-"Edi's BIO Pferdelift"	4'800.00		5'600			
365.14	Carta da hospes-Bogn Sedrun - bogn da divertiment	-25'000.00				39'000.00	
365.17	Contribuziun suppl. MGB	12'500.00					
365.18	Contribuziun opera viva			8'000			
365.19	Contribuziun "pimp my schlitten"	15'000.00				35'000.00	
365.20	Carta da hospes-Bogn Sedrun - Wellness	7'620.00				8'600.00	
365.21	Contribuziun "Schlagertage Sedrun"	50'000.00					
365.24	Carta da hospes-"excursiuns cun carotscha"	4'400.00					
390.00	Lavurs dad auters departaments	215'240.18		190'000		170'261.98	
434.00	Vignettas cuorsa liunga		33'404.20		30'000		35'967.50
434.01	Prestaziuns per tiarzas persunas		10'875.15		20'000		13'556.40
436.03	Loipen Schweiz - contr. infrastructura		3'848.00				60.00
436.04	Scuntrada - Contribuziun IG Tujetsch		1'500.00				
436.05	Concert da Nadal - vendita da bigliets		9'520.00				
463.01	Taxas da hospes		1'052'511.49		1'050'000		1'052'036.84
463.02	Taxas da turissem - alloschaders		176'354.22		186'000		185'503.83
463.03	Taxas da turissem - menschis		60'667.90		60'000		61'977.25
463.04	Taxas da turissem - vischnaunca		57'365.62		50'000		56'936.70
840	Promoziun economia	18'976.17		26'000		14'229.32	620.20
318.04	Svilup dil liug	12'010.55		20'000		8'972.25	
318.06	Implont da glera	-1'280.00				250.30	
362.00	Promoziun dall'economia regiunalala	8'245.62		6'000		5'006.77	
462.04	Contribuziun tunnel via Dieni - Caschinutta						620.20
860	Energia	98'802.98	618'014.13	100'000	560'000	91'189.70	744'599.77
318.00	Energia da concessiun	98'802.98		100'000		91'189.70	
410.00	Vendita energia gratuita e da preferenza		218'023.98		150'000		186'320.00
410.01	Vendita energia da partcipaziun		70'190.09		60'000		90'089.32
410.02	Cumpart svialta energia alpina		182'910.42		200'000		287'922.27
410.03	Concessiun per traversar cun conduct		146'889.64		150'000		180'268.18
9	Finanzas e taglias Surpli expensas/entradas	3'305'731.78	7'508'630.65	799'050	5'818'500	3'614'761.95	7'358'126.02
		4'202'898.87		5'019'450		3'743'364.07	
900	Taglias communalas	48'066.25	5'203'368.45	35'000	3'472'000	40'191.35	4'678'776.30
329.00	Cantun - incasso taglias pers. giuridicas	22'106.15		10'000		12'959.55	
329.01	Cantun - incasso taglias pers. naturals	25'960.10		25'000		26'847.80	
340.00	Marcas da tgauns						384.00

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
400.10	Taglia d'entrada da persunas naturalas		2'074'457.00		1'600'000		2'004'760.80
400.11	Taglia speciala - cum-pensaziun capital		46'313.00		40'000		65'873.00
400.20	Taglia da facultad persunas naturalas		416'249.00		210'000		401'326.00
400.40	Taglia alla fontauna		162'105.05		180'000		188'910.60
400.50	Taglia da persunas giuridicas		1'105'346.00		350'000		692'414.65
402.00	Taglia da schischom		1'023'987.00		840'000		856'476.00
403.00	Taglia da gudogn sin schischom		191'533.75		40'000		117'425.10
404.00	Taglia scumiada da maun 2%		164'120.00		180'000		312'491.30
405.00	Taglia d'ierta		10'735.80		25'000		31'019.45
406.02	Taglia da tgauns		7'149.90		7'000		7'500.00
437.00	Taglia penal		1'371.95				579.40
920	Ulivaziuns da finanzas	139'184.40		81'000		150'098.60	
341.00	Ulivaziun da finanzas	65'714.00		66'000		85'946.00	
361.00	Contribuziun fondo d'ulivaziun/taglia	73'470.40		15'000		64'152.60	
932	Regals e patentas		1'200.00		600		600.00
410.00	Patentas d'ustria		1'200.00		600		600.00
934	Tscheins d'aua	13'790.60	1'926'621.95	15'000	1'950'000	12'013.10	2'304'414.10
360.00	Franc per la cuntrada	13'790.60		15'000		12'013.10	
410.00	Tscheins d'aua ORA		1'326'621.95		1'500'000		1'724'414.10
410.03	Cumpart gudogn energia alpina		600'000.00		450'000		580'000.00
935	Concessiuns	2'000.00	69'685.65	2'000	116'500	44'500.00	77'347.05
318.00	Controllas patentas cavacristallas	2'000.00		2'000		2'000.00	
318.01	Sclariments scalegl					42'500.00	
410.00	Indemnisaziun pendicularas		35'000.00		35'000		35'000.00
410.01	Explotaziun da sablun e glera				50'000		
410.02	Explotaziun da scalegl		1'000.00		5'000		6'145.90
410.03	Patentas da cristallas		31'670.00		25'000		34'164.45
436.00	Distribuziun entradas taxa CO2		2'015.65		1'500		2'036.70
936	RWM Schweiz AG e militer		51'933.40		51'200		52'066.20
410.00	RWM Schweiz AG		51'776.00		51'000		51'776.00
410.01	Indemnisaziuns per sittar - militer		157.40		200		290.20
937	Incunvegnientscha Neat	2'432.00		5'000		1'943.45	
303.00	Prestaziuns socialas	14.35				10.75	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	4.35				4.50	
317.00	Neat	7'413.30		5'000		1'928.20	
318.01	Porta Alpina	-5'000.00					
940	Tscheins	74'595.10	30'829.10	198'100	41'200	126'444.62	44'900.69
320.00	Tscheins da deivets currents	1'103.80		2'000		2'237.67	
322.00	Tscheins dils emprests	72'697.30		180'000		123'133.95	
390.00	Tscheins interns	794.00		16'100		1'073.00	
421.00	Tscheins dils debiturs		6'784.25		2'000		5'570.80
422.00	Tscheins da vaglias		2'314.85		2'000		3'016.89
422.01	Dividenda ORA		21'000.00		35'000		35'000.00

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
490.00	Tscheins interns facultad administrativa		730.00		2'200		1'313.00
942	Immobilias e possess da finanzas	149'681.11	218'144.30	149'300	187'000	132'840.77	196'715.90
301.00	Pagas pedel	26'692.10		25'000		25'366.05	
303.00	Prestaziuns socialas	2'108.85		2'000		2'009.65	
304.00	Cassa da pensiun	1'411.20		2'000		1'406.40	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	264.65		300		229.69	
311.00	Acquist da maschinas ed utensils			3'000			
312.00	Energia e scaldament	15'218.23		11'000		15'034.30	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua, rumians)	3'761.64		3'000		3'067.52	
313.00	Material da diever	1'066.20		3'000		1'341.60	
314.00	Manteniment immobilias	44'562.44		45'000		33'300.25	
314.01	Tualetta publica Rueras	682.75				682.75	
316.01	Tscheins casa dil hosp	48'021.50		47'000		46'447.00	
318.00	Segiradas	1'965.18		3'000		2'004.07	
390.00	Lavurs dad auters departaments	3'926.37		5'000		1'951.49	
423.00	Tscheins d'affittaziun		155'730.00		135'000		139'200.00
423.01	Tscheins per dretg da baghegiar		40'117.65		40'000		44'849.80
424.00	Vendita da terren		9'400.00				
436.00	Cumpart cuosts da schubergiar		12'896.65		12'000		12'666.10
943	Casa da scola Rueras	19'925.11		40'350		22'033.25	50.00
301.00	Pagas pedel	1'310.10		3'000		1'475.80	
303.00	Prestaziuns socialas	116.85		200		131.95	
305.00	Segiradas d'accident e malsogna	14.35		50		15.36	
312.00	Energia e scaldament	7'241.30		10'000		9'208.95	
312.01	Taxas annualas (serenera, aua, rumians)	7'458.21		7'100		7'194.98	
313.00	Material da diever			1'000			
314.00	Manteniment baghetgs e contuorn	1'264.09		15'000		1'633.40	
318.00	Assicuranzas	1'208.46		2'000		1'228.31	
319.00	Diversas expensas			500			
390.00	Lavurs dad auters departaments	1'311.75		1'500		1'144.50	
436.00	Taxa da diever e schubergiar halla						50.00
980	Deducziun facultad finanziaria	-6'328.25	6'847.80			592'380.70	3'255.78
330.00	Rectificaziun aczias - partcipaziun					587'398.00	
332.01	Sperditas	-6'328.25				4'982.70	
436.00	Restituziun da sperditas		6'847.80				3'255.78
981	Deducziuns facultad administrativa	248'145.38		273'300		110'305.59	
331.01	Project Tschamut			500		470.00	
331.08	Tgèsa communala			20'000			
331.21	Via Gionda	49'000.00					
331.23	Via d'uaul Camischolas	16'700.00		11'000			
331.24	Reorganisaziun santeri			25'000		23'000.00	
331.25	Sanaziun casa communala					5'800.00	
331.27	Halla plurivalenta Dulezi	150'000.00		50'000		33'000.00	
331.30	Garascha suterrana Dulezi			25'000			
331.38	Bargia da lenna Val Bugnei	5'000.00					
331.39	Engrondaziu loipa	19'150.00					

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
331.40	Reform Muli T10 (maschina stradaless)	35'900.00		70'000			
331.41	Renovaziun luvratori strada-lesser	1'600.00					
331.44	Plan da quartier Mira	1'750.00					
331.46	Indrez d'alarm Pulanera	3'800.00					
331.47	Toyota Hilux (Vehichel turis-sem)	6'170.00					
331.49	Project Val Strem	20'000.00					
331.56	Mesiras da traffic Tschamut	12'275.00				116.00	
331.57	Survigilonza cuolm da Vi	3'900.00		800		2'700.00	
331.82	Vehichels forestals			29'000		28'500.00	
331.85	Sanaziun lingia d'aua Alp Tgom			5'000			
331.90	Project da protecziun			3'000		219.59	
331.97	Via da quartier Staziun			5'000		700.00	
331.98	Rempar Drun			29'000			
331.99	Via da quartier Sten	-77'099.62				15'800.00	
982	Deducziun supplementara	1'713'085.50				825'677.40	
332.03	Reorgnaisaziun santeri					207'689.35	
332.08	Project forestal L'Ondadusa	-7'507.30				525.33	
332.57	Vehichels (Reform Muli T10)	143'528.15					
332.78	Via da quartier Staziun					6'275.00	
332.84	Project forestal Tschamut					4'274.55	
332.90	Sanaziun casa communal					52'260.84	
332.91	Halla plurivalenta	1'350'000.00				298'516.99	
332.92	Via da quartier Sten					141'889.04	
332.93	Maschina stradaless					114'246.30	
332.94	Plan da quartier Mira	15'607.95					
332.95	Renovaziun luvratori strada-lesser	14'695.00					
332.96	Toyota Hilux (vehichel turis-sem/16)	24'679.00					
332.97	Engrondaziu loipa	172'082.70					
983	Prefinanziaziun	620'000.00				1'200'000.00	
380.02	Prefinanziaziun halla plurivalenta Dulezi					1'200'000.00	
380.03	Prefinanziaziun sanaziun Bogn Sedrun	370'000.00					
380.03	Prefinanziaziun niev baghetg stradaless	250'000.00					
990	Rendaquen	281'154.58				356'333.12	
399.00	Quen da gudogn e sperdita	281'154.58				356'333.12	

Quen d'investiziun Structura tenor funcziuns	Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
QUEN D'INVESTIZIUNS	3'746'046.51	1'008'889.05	3'190'000	723'000	1'563'985.54	597'361.43
Surpli expensas/entradas		2'737'157.46		2'467'000		966'624.11
0 Administraziun generala						
1 Segirtad publica						
2 Scolaziun						
3 Cultura e temps liber	1'500'000.00	1'500'000.00	1'500'000	1'500'000	331'517.99	331'517.99
Surpli expensas/entradas						
4 Sanedad						
5 Ovras socialas						
6 Traffic	872'215.03	289'418.00	770'000	210'000	257'337.23	140'024.00
Surpli expensas/entradas		582'797.03		560'000		117'313.23
7 Ambient e planisaziun	91'832.63	152'466.95	100'000	100'000	51'795.24	125'285.68
Surpli expensas/entradas	60'634.32				73'490.44	
8 Economia	1'281'998.85	567'004.10	820'000	513'000	923'335.08	332'051.75
Surpli expensas/entradas		714'994.75		307'000		591'283.33

Quen d'investiziun detagliau		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
10	Investiziuns facultad administrativa Surpli expensas/entradas	3'746'046.51	1'008'889.05	3'190'000	723'000	1'563'985.54	597'361.43
			2'737'157.46		2'467'000		966'624.11
3	Cultura e temps liber Surpli expensas/entradas	1'500'000.00	1'500'000.00	1'500'000		331'517.99	
350	Plazzas da sport Surpli expensas/entradas	1'500'000.00	1'500'000.00	1'500'000		331'517.99	
503.01	Halla plurivalenta Dulezi	1'500'000.00		1'500'000		331'517.99	
6	Traffic Surpli expensas/entradas	872'215.03	289'418.00	770'000	210'000	257'337.23	140'024.00
			582'797.03		560'000		117'313.23
600	Vias e piazze Surpli expensas/entradas	825'069.03	289'418.00	720'000	210'000	7'385.74	140'024.00
			535'651.03		510'000		132'638.26
501.34	Via da quartier Staziun					7'268.74	
501.37	Via da quartier Sten	-59'931.62					
501.39	Via da quartier Dentervitgs			20'000			
501.40	Mesiras da traffic Tschamut	185'000.65				117.00	
501.41	Via Gionda	700'000.00		700'000			
610.08	Perimeter via da quartier Staziun/Gionda					24.00	
610.09	Perimeter via da quartier Sten	17'168.00					140'000.00
610.10	Perimeter via Gionda	210'000.00		210'000			
661.00	Contrib. cantunala "mesiras da traffic Tschamut"	62'250.00					
620	Stradaless Surpli expensas/entradas	30'850.00		30'000			
			30'850.00		30'000		
506.02	Vehichel turissem	30'850.00		30'000			
622	Magasins e luvratori Surpli expensas/entradas	16'296.00		20'000			
			16'296.00		20'000		
503.00	Renovaziun luvratori stradaless	16'296.00		20'000			
623	Garage sutterrana Surpli expensas/entradas					249'951.49	
							249'951.49

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Expensas	Entradas	Expensas
503.00	Garascha sutterrana Dulezi					249'951.49	
7	Ambient e planisaziun Surpli expensas/entradas	91'832.63	152'466.95	100'000		51'795.24	125'285.68
		60'634.32			100'000	73'490.44	
710	Canalisaziun Surpli expensas/entradas	-6'823.01		30'000		-176'957.11	
		6'823.01			30'000	176'957.11	
501.12	Plan general per drenadi	-6'823.01		30'000			
501.19	Lingia d'aua schubra Denter-vitgs/Strem					-176'957.11	
711	Serenera Surpli expensas/entradas	11'296.69	152'466.95				68'285.68
		141'170.26				68'285.68	
501.00	Serenera Tujetsch	11'296.69					
610.00	Taxas da colligaziu		152'466.95				58'849.68
661.00	Subsidi cantunal						9'436.00
720	Piazza da rumians "serenera" Surpli expensas/entradas	70'000.00		70'000			
			70'000.00		70'000		
501.01	Piazza da rumians "casa communala"	70'000.00		70'000			
740	Santeri Surpli expensas/entradas					228'752.35	
						228'752.35	
501.00	Reorganisaziun santeri					228'752.35	
750	Protecziun dalla natira Surpli expensas/entradas						57'000.00
						57'000.00	
661.00	Subsidi cantunal rempar dil Drun						57'000.00
790	Planisaziun locala Surpli expensas/entradas	17'358.95		17'358.95			
				17'358.95			
581.00	Plan da quartier Mira	17'358.95					
8	Economia Surpli expensas/entradas	1'281'998.85	567'004.10	820'000	513'000	923'335.08	332'051.75
			714'994.75		307'000		591'283.33
810	Forestalessor Surpli expensas/entradas	1'090'765.15	567'004.10	820'000	513'000	567'609.00	332'051.75
			523'761.05		307'000		235'557.25

		Quen 2016 Expensas	Quen 2016 Entradas	Preventiv 2016 Expensas	Preventiv 2016 Entradas	Quen 2015 Expensas	Quen 2015 Entradas
503.06	Bargia per lenna Val Bugnei	50'000.00				3'795.45	
505.06	Project L'Ondadusa						
505.07	Survigilonza Cuolm da Vi	41'307.85		15'000		33'517.40	
505.10	Project da protecziun	69'974.05		70'000		87'548.85	
505.13	Via uaul Camischolas	150'055.20		150'000		300'000.00	
505.18	Indrez d'alarm Pulanera	400'000.00		400'000			
505.19	Project Val Strem	199'998.90					
506.07	Acquist maschina stradalessor (Reform Muli T10X)	179'429.15		185'000		142'747.30	
661.70	Subsidis cantunals project L'Ondadusa					35'103.20	
661.80	Subsidi cantunal Cuolm da Vi	26'813.90		12'000		8'467.20	
661.85	Subsidi cantunal project da protecziun	60'026.00		45'000		75'847.85	
661.87	Subsidi cantunal via uaul Ca- mischolas	94'000.00		94'000		190'000.00	
669.03	Contribuziun privata Cuolm da Vi		670.35			631.10	
669.07	Contribuziun MGB L'Ondadusa		7'507.30			6'426.25	
669.08	Contribuziun TBA L'Ondadusa					2'029.35	
669.14	Contribuziun MGB project Ts Chamut					617.70	
669.15	Contribuziun MGM projects da protecziun		15'986.55			6'464.55	
669.16	Contribuziun TBA projects da protecziun					6'464.55	
669.17	Contribuziun Indrez d'alarm Pulanera		362'000.00		362'000		
830	Implonts turistics	191'233.70					
	Surpli expensas/entradas		191'233.70				
501.03	Engrondaziun loipa		191'233.70				
930	Immobilias facultad administ- rativa					355'726.08	
	Surpli expensas/entradas					355'726.08	
503.00	Casa da scola Rueras - midada d'intent					297'665.24	
503.01	Tgèsa communal					58'060.84	
9	Finanzas	16'391.65	250'000.00		250'000	310'000.00	150'000.00
	Surpli expensas/entradas	233'608.35		250'000		160'000.00	
940	Immobilias ed uliura facultad finanziala	16'391.65	250'000.00		250'000	310'000.00	150'000.00
	Surpli expensas/entradas	233'608.35		250'000		160'000.00	
824.01	Pendiculararas Sedrun -restituziun emprest		250'000.00		250'000		150'000.00
700.00	Terren Val da Claus					310'000.00	
700.01	Terren parcella nr. 755	16'391.65					

Giesta d'amortisaziun 2016	Activau ils 31-12-2015	Investiziuns		Amortisaziuns		Activau ils 31-12-2016
		Expensas	Entradas	Ordinarias	Supplement.	
Terren Rueras (plaz scola)	1.00					1.00
Canalisaziuns Tujetsch	1.00	4'473.68	152'466.95	"	-147'993.27	1.00
Serenera Tujetsch	1.00					1.00
Serenera Cavorgia	1.00					1.00
Via Surrein	1.00					1.00
Via d'industria (Drun)	1.00					1.00
Via Zarcuns	1.00					1.00
Via Gionda - Sontg'Onna	1.00					1.00
Project forestal L'Ondadusa	1.00		7'507.30	-7'507.30		1.00
Via cantunala Sedrun/Rueras	1.00					1.00
Via Ruinas - Selva	1.00					1.00
Via Spinatscha	1.00					1.00
Via Cavorgia	1.00					1.00
Via Gionda - Staziun	1.00					1.00
Via Bogn	1.00					1.00
Via Cavorgia (vitg)	1.00					1.00
Parcadis Camischolas	1.00					1.00
Via cantunala Rueras - Dieni	1.00					1.00
Survigilonza Cuolm da Vi	25'003.30	41'307.85	27'484.25	3'900.00		34'926.90
Via da communicaziun Selva	1.00					1.00
Plazza da deposit Fallun	1.00					1.00
Uras da parcar	1.00					1.00
Engrondaziun parcadi Mira	1.00					1.00
Plazza da rumians serenera	142'172.95			14'200.00		127'972.95
Remplazzament plazza Murer SA	1.00					1.00
Porta Alpina	1.00					1.00
Nova illuminaziun turistica	1.00					1.00
Via d'uaul Scharinas	1.00					1.00
Sanaziun lingia d'aua alp Tgom	51'843.75					51'843.75
Project Plauncas Niregl	1.00					1.00
Project da protecziun	1.00	69'974.05	76'012.55			-6'037.50
Rempar s. Brida	1.00					1.00
Via d'uaul Camischolas	111'135.80	150'055.20	94'000.00	16'700.00		150'491.00
Cundrez da siglientar Val Vadretg	1.00					1.00
Proejct "Mises da Camischolas"	1.00					1.00
Lag Claus Surrein	1.00					1.00
Campadi SA - Contribuziun d'investiziun	1.00					1.00
Sanaziun via da quartier Valtgeva	1.00					1.00
Sanaziun via meigliuraziun Valtgeva	1.00					1.00
Surpassadi MGB Niregl	1.00					1.00
Indrez d'ennevar loipa Milà	1.00					1.00
Rempar dil Drun	1.00					1.00
Via da quartier "Staziun"	1.00					1.00
Project forestal Pulanera - Milà	1.00					1.00
Casa da scola Sedrun	1.00					1.00
Casa da scola Rueras	449'622.24					449'622.24
Casa s. Vigeli	1.00					1.00
Museum La Truaisch	1.00					1.00
Bogn cuvretg + Wellness	1.00					1.00
Luvratori / magasin Drun	1.00					1.00
Tschaler da refugi Sedrun 1984	1.00					1.00
Sanaziun casa communal	1.00					1.00
Halla casa da scola Sedrun	1.00					1.00
Engrondaziun santeri	1.00					1.00
Caplutta da morts	1.00					1.00
Tegia d'alp val Giuv	1.00					1.00
Tegia d'alp Maighels	1.00					1.00
Plazza da sport Dulezi	1.00					1.00
Luvratori forestal	1.00					1.00
Tegia dil nurser Cuolm da Vi	1.00					1.00
Halla per stialas Tujetsch	1.00					1.00
Local da pumpiers Drun	1.00					1.00
Casa forestala Cadi, Stagias	1.00					1.00
Uauls communals	1.00					1.00

Pastiras communalas	1.00					1.00
Alps communalas	1.00					1.00
Praus pauperesser	1.00					1.00
Mobilias scolas	1.00					1.00
Material da pumpiers	1.00					1.00
Maschina forestala	1.00					1.00
Apparaturas d'eed e programs	1.00					1.00
Computers per scolas	1.00					1.00
Piazza da golf Sedrun - a fond perdu	1.00					1.00
Maschina stradala "Bucher"	1.00					1.00
Maschina stradala "Holder" 2005	1.00					1.00
Vehichel da pumpiers "TLF"	1.00					1.00
Maschina da far loipas	1.00					1.00
Maschina da segar uff. Forestal	1.00					1.00
Carr da lenna cun tschaghegna	1.00					1.00
Toyota Hi-Lux - acquist 2008	1.00					1.00
Reform Muli T9 Euro 4 - Acquist 2009	1.00					1.00
project forestal tschamut	1.00					1.00
Lingia/conduct da calira e distanza	1.00					1.00
Plaz Dulezi	1.00					1.00
Via da quartier Dentervitgs	1.00					1.00
Illuminaziun publica	1.00					1.00
Via da quartier Sten	1.00	-59'931.62	17'168.00	-77'099.62		1.00
Reorganisaziun santeri	1.00					1.00
Megliuraziun Tujetsch	1.00					1.00
Mesiraziun e terminaziun sort 5	1.00					1.00
Spital regional Surselva	0.00					0.00
Mesiras da traffic Tschamut	1.00	185'000.65	62'250.00	12'275.00		110'476.65
Halla plurivalenta Dulezi	1.00	1'500'000.00		150'000.00	1'350'000.00	1.00
Garascha sotterrana Dulezi	249'951.49					249'951.49
Maschina stradaless Holder 2015	1.00					1.00
Via Gionda	0.00	700'000.00	210'000.00	49'000.00		441'000.00
Toyota Hi-Lux (turissem/acquist 2016)	0.00	30'850.00		6'170.00	24'679.00	1.00
Renovaziun luvratori stradaless	0.00	16'296.00		1'600.00	14'695.00	1.00
Plazza da rumians (casa communal)	0.00	70'000.00		7'000.00		63'000.00
Plan da quartier Mira	0.00	17'358.95		1'750.00	15'607.95	1.00
Bargia per lenna Val Bugnei	0.00	50'000.00		5'000.00		45'000.00
Indrez d'alaran Pulanera	0.00	400'000.00	362'000.00	3'800.00		34'200.00
Reform Muli T10 (vehichel stradal. 2016)	0.00	179'429.15		35'900.00	143'528.15	1.00
Project Val Strem	0.00	199'998.90		20'000.00		179'998.90
Engrondaziun loipa (2016)	0.00	191'233.70		19'150.00	172'082.70	1.00
	1'029'817.53	3'746'046.51	1'008'889.05	261'838.08	1'572'599.53	1'932'537.38
		2'737'157.46		1'834'437.61		

" augmentau reservas

Credits supplementars (concedi ordeifer il preventiv) per igl onn da quen 2016

20.309.00	Divers cuosts da personal	frs. 13'000.00
Specificaziun Instanza Decidiu	Inserats menader center communal Suprastonza communal 14-03-2016	
21.311.02	Acquist programs EED	frs. 9'000.00
Specificaziun Instanza Decidiu	Program per administrar damondas da baghegiar Suprastonza communal 23-05-2016	
300.318.00	Promoziun dalla cultura	frs. 12'500.00
Specificaziun Instanza Decidiu	Fiesta federala d'accordeon a Mustér Suprastonza communal 03-08-2015	
300.318.00	Cultura – Tetg da slondas	frs. 3'300.00
Specificaziun Instanza Decidiu	Tetg da slondas a Pardatsch Suprastonza communal 06-06-2016	
300.318.00	Cultura – Forum cultural	frs. 6'000.00
Specificaziun Instanza Decidiu	Susteniment per il film "Igl onn dalla fom" Suprastonza communal 28-11-2016	
300.365.23	Contribuziun "Academia Vivian"	frs. 5'706.25
Specificaziun Instanza Decidiu	Deficit digl onn da fatschenta 2016 Suprastonza communal 22-09-2016	
320.318.04	Preproject – engrondaziun dil museum	frs. 25'000.00
Specificaziun Instanza Decidiu	Preproject pigl archiv cultural Suprastonza communal 11-04-2016	
624.314.01	Adattaziun illuminaziuns	frs. 15'000.00
Specificaziun Instanza Decidiu	Illuminaziun dalla Via Spinatscha ed a Zarcuns Suprastonza communal 06-03-2017	
711.314.03	Novas lingias da canalisaziun	frs. 26'000.00
Specificaziun Instanza Decidiu	Surdada da lavurs – Via Vedra Suprastonza communal 22-09-2016	
790.318.00	Planisaziun locala	frs. 10'697.00
Specificaziun Instanza Decidiu	Adattaziun dalla carta da prighels e dil spazi d'aua Val Bugnei Suprastonza communal 14-09-2015	

790.318.00 Specificaziun Instanza Decidiu	Planisaziun locala Registraziun dallas zonas da schurmetg dallas fontaunas d'aua Suprastonza communal 15-02-2016	frs. 12'000.00
790.318.00 Specificaziun Instanza Decidiu	Planisaziun locala Definiziun dil spazi d'aua e planisaziun d'utilisaziun Suprastonza communal 22-09-2016	frs. 30'520.00
800.314.01 Specificaziun Instanza Decidiu	Manteniment baghetgs d'alp Sanaziu tegia d'alp Val Val Suprastonza communal 25-04-2016	frs. 50'000.00
810.318.02 Specificaziun Instanza Decidiu	Cuosts transports da lenna Sgular lenna ord ils uauls da schurmetg da Surrein e Cavorgia Direcziun communal 21-06-2016 / 21-02-2017	frs. 250'000.00
830.314.02 Specificaziun Instanza Decidiu	Manteniment loipa e cuosts pistunza Rampa per cuorsa liunga sut il plaz da ballapei Suprastonza communal 28-09-2015	frs. 35'000.00
830.318.06 Specificaziun Instanza Decidiu	Marketing dil liug App Sedrun – svilup e taxas annualas Suprastonza communal 29-02-2016	frs. 4'000.00
830.318.06 Specificaziun Instanza Decidiu	Marketing dil liug Reto Schmid – acziun da reclama Suprastonza communal 03-08-2015	frs. 8'400.00
830.318.06 Specificaziun Instanza Decidiu	Marketing dil liug Mesiras da marketing – Turissem AUT Suprastonza communal 26-10-2015	frs. 9'500.00
830.318.13 Specificaziun Instanza Decidiu	Collaboraziun turistica Reglament d'organisazion SMT - cussegliaziun Suprastonza communal 29-02-2016 / 29-03-2016	frs. 17'500.00
830.365.14 Specificaziun Instanza Decidiu	Contribuziun Bogn Sedrun Integraziun dil Bogn Sedrun ella carta da hosp Suprastonza communal 09-05-2016	frs. 10'000.00
830.365.20 Specificaziun Instanza Decidiu	Contribuziun Bogn Sedrun Integraziun dil wellness ella carta da hosp (4-11 -16-12-2016) Suprastonza communal 23-05-2016	frs. 10'000.00
830.365.21 Specificaziun Instanza Decidiu	Contribuziun "Schlagertage Sedrun" Schlagertage Sedrun 2016 Suprastonza communal 25-04-2016	frs. 50'000.00

830.365.24 Specificaziun Instanza Decidiu	Contribuziun - Excursiuns cun carotscha Edi Hess – integraziun dallas excursiuns ella carta da hospis Suprastanza communală 25-04-2016	frs. 4'400.00
840.318.04 Specificaziun Instanza Decidiu	Svilup dil liug Discours davart dall'energia dil futur a Mustér Suprastanza communală 07-12-2015	frs. 1'500.00
840.362.00 Specificaziun Instanza Decidiu	Promoziun dall'economia regiunala Project – construcziun d'ina halla da producziun Suprastanza communală 14-11-2016	frs. 5'000.00

Quen d'investiziun

600.501.40 Specificaziun Instanza Decidiu	Mesiras da traffic Tschamut Mesiras per quietar il traffic a Tschamut Cussegl da vischnaunca 04-11-2015	frs. 185'000.00
790.581.00 Specificaziun Instanza Decidiu	Planisaziun locala Plan da quartier Mira Suprastanza communală 07-12-2015	frs. 15'000.00
810.503.06 Specificaziun Instanza Decidiu	Bargia per lenna Val Bugnei Nova bargia per lenna ella Val Bugnei Suprastanza communală 22-08-2016	frs. 50'000.00
810.505.19 Specificaziun Instanza Decidiu	Project Val Strem Mesiras da schurmetg Suprastanza communală 22-09-2016	frs. 200'000.00
830.501.03 Specificaziun Instanza Decidiu	Engrondaziun loipa Ennavada ed engrondaziun dalla loipa Cussegl da vischnaunca 24-06-2016	frs. 200'500.00
840.700.01 Specificaziun Instanza Decidiu	Terren parcella nr. 755 Cumpra da terren Sedrun – access casa da scola Suprastanza communală 29-03-2016	frs. 14'760.00

Bilanza		31.12.2016	31.12.2015
1	Activas	21'571'469.42	20'708'371.87
10	Facultad finanziaria	19'638'932.04	19'678'547.34
100	<i>Mieds liquids</i>	4'615'923.73	4'615'939.48
1000.00	Cassa	2'147.90	2'137.55
1001.00	Schec postal	41'544.71	32'339.36
1002.00	GKB: conto-current 134.825.600	2'238'910.70	1'849'560.93
1002.01	RB: conto-current 70127.61	964'837.73	631'725.95
1002.06	RB: conto-current 70127.37	1'368'482.69	2'100'175.69
101	<i>Dabiens</i>	7'126'584.99	8'176'431.51
1011.01	Cantun-cc taglia 111.687	325'568.54	259'113.99
1011.03	GKB - deposit forestal	73'381.00	73'381.00
1011.04	RB - conto da commember	1'322'874.80	2'321'385.75
1011.05	Cantun-cc taglia 111.687abx-tax	76'252.10	50'979.10
1011.06	Bogn Sedrun (cassa)	8'100.00	8'100.00
1012.02	Debiturs da taglia (niev)	3'041'081.50	2'861'975.45
1015.01	Debiturs	836'249.90	833'736.60
1015.02	Dabien tscheins d'aua	1'326'621.95	1'724'414.10
1015.04	Dabien taglia anticipada	8'160.20	13'207.00
1015.07	Ulteriurs debiturs	108'295.00	30'138.52
102	<i>Investiziuns</i>	6'308'296.35	6'548'256.45
1021.00	Aczias ORA	1'400'000.00	1'400'000.00
1021.03	Aczias Grisiselectra	200.00	200.00
1021.04	Aczias Matterhorn Gotthardbahn AG	1.00	1.00
1021.05	Aczias RhB	1.00	1.00
1021.06	Aczias Dampfbahn Furka	1.00	1.00
1021.10	Quota da fatschenta banca Raiffeisen	200.00	200.00
1021.11	Golfplatz AG Sedrun	1.00	1.00
1021.14	Aczias Repower AG	1.00	1.00
1021.15	Sedrun Pendicularas SA - emprest 2006	1'000'000.00	1'250'000.00
1021.16	Sennaria Surselva SA	1.00	1.00
1021.17	Campadi Rein SA	1.00	1.00
1021.18	Andermatt-Sedrun Sport AG	630'000.00	630'000.00
1023.00	Tgèsa communalia	650'000.00	650'000.00
1023.01	Terren da baghegiar	1'475'000.00	1'475'000.00
1023.02	Terren en dretg da surbaghegiar	720'000.00	720'000.00
1023.03	Ulteriur terren	388'986.10	372'594.45
1025.00	Reserva da scaldar	43'903.25	50'255.00
103	<i>Activas transitoricas</i>	1'588'126.97	337'919.90
1030.01	Activas transitoricas	1'588'126.97	337'919.90

		31.12.2016	31.12.2015
11	Facultad administrativa	1'932'537.38	1'029'824.53
114	<i>Facultad administrativa</i>	1'932'535.38	1'029'822.53
1140.00	Terren Rueras (plaz scola)	1.00	1.00
1141.00	Canalisaziuns Tujetsch	1.00	1.00
1141.01	Serenera Tujetsch	1.00	1.00
1141.02	Serenera Cavorgia	1.00	1.00
1141.04	Via Surrein	1.00	1.00
1141.05	Via d'industria (Drun)	1.00	1.00
1141.06	Via Zarcuns	1.00	1.00
1141.07	Via Gionda-Sontg'Onna	1.00	1.00
1141.08	Project forestal L'Ondadusa	1.00	1.00
1141.10	Project Bugnei (Lauber I)		1.00
1141.13	Project integral uaul Bugnei		1.00
1141.16	Via cantunala Sedrun / Rueras	1.00	1.00
1141.17	Via Ruinas - Selva	1.00	1.00
1141.18	Via Spinatscha	1.00	1.00
1141.19	Via Cavorgia	1.00	1.00
1141.22	Via Gionda-Staziun	1.00	1.00
1141.23	Via Bogn	1.00	1.00
1141.24	Via Cavorgia (vitg)	1.00	1.00
1141.25	Parcadis Camischolas	1.00	1.00
1141.26	Via cantunala Rueras - Dieni	1.00	1.00
1141.28	Mesiras da traffic Tschamut	110'476.65	1.00
1141.29	Survigilonza Cuolm da Vi	34'926.90	25'003.30
1141.30	Via da communicaziun Selva	1.00	1.00
1141.31	Plan da menaschi forestal		1.00
1141.32	Plazza da deposit Fallun	1.00	1.00
1141.33	Uras da parcar	1.00	1.00
1141.34	Engrondaziun parcadi Dulezi	1.00	1.00
1141.35	Plazza da rumians serenera	127'972.95	142'172.95
1141.36	Remplazzament plazza Murer AG	1.00	1.00
1141.37	Porta Alpina	1.00	1.00
1141.38	Nova illuminaziun turistica	1.00	1.00
1141.39	Via d'uaul Scharinas	1.00	1.00
1141.40	Sanaziun lingia d'aua alp Tgom	51'843.75	51'843.75
1141.41	Project Plauncas Niregl	1.00	1.00
1141.42	Project da protecziun	-6'037.50	1.00
1141.43	Repar S. Brida	1.00	1.00
1141.44	Via d'uaul Camischolas	150'491.00	111'135.80
1141.46	Cundrez da siglientar Val Vadretg	1.00	1.00
1141.47	Project "Mises da Camischolas"	1.00	1.00
1141.48	Lag Claus Surrein	1.00	1.00
1141.49	Campadi SA - Contr. d'investiziun	1.00	1.00
1141.50	Sanaziun Via da quartier Valtgeva	1.00	1.00
1141.51	Sanaziun via megluraziun Valtgeva	1.00	1.00
1141.52	Sutpassadi MGB Niregl	1.00	1.00
1141.53	Cundrez d'ennevvar loipa Giu Milà	1.00	1.00

		31.12.2016	31.12.2015
1141.54	Rempar Drun	1.00	1.00
1141.55	Via da quartier Staziun	1.00	1.00
1141.56	Project forestal Pulanera - Milà	1.00	1.00
1141.57	Project forestal Tschamut	1.00	1.00
1141.58	Lingia/conduct da calira a distanza	1.00	1.00
1141.59	Plaz Dulezi	1.00	1.00
1141.60	Via da quartier Dentervitgs	1.00	1.00
1141.61	Illuminaziun publica	1.00	1.00
1141.62	Via da quartier Sten	1.00	1.00
1141.63	Reorganisaziun santeri	1.00	1.00
1141.64	Via Gionda	441'000.00	
1141.65	Indrez d'alarm Pulanera	34'200.00	
1141.66	Project Val Strem	179'998.90	
1141.68	Plazza da rumians "casa communale"	63'000.00	
1141.69	Engrondaziun Loipa 2016	1.00	
1143.00	Casa da scola Sedrun	1.00	1.00
1143.01	Casa da scola Rueras	449'622.24	449'622.24
1143.03	Casa s. Vigeli	1.00	1.00
1143.04	Museum la Truaisch	1.00	1.00
1143.05	Bogn cuvretg + wellness	1.00	1.00
1143.06	Luvratori / magasin Drun	1.00	1.00
1143.07	Luvratori stradaless	1.00	
1143.34	Tschalers da refugi	1.00	1.00
1143.35	Sanaziun casa communal	1.00	1.00
1143.38	Halla plurivalenta	1.00	1.00
1143.39	Engrondaziun santeri	1.00	1.00
1143.40	Caplutta da morts	1.00	1.00
1143.41	Tegia d'alp Val Giuv	1.00	1.00
1143.42	Tegia d'alp Maighels	1.00	1.00
1143.43	Plazza da sport Dulezi	1.00	1.00
1143.44	Luvratori forestal	1.00	1.00
1143.45	Tegia dil nurser Cuolm da Vi	1.00	1.00
1143.46	Halla da stialas Tujetsch	1.00	1.00
1143.47	Local da pumpiers Drun	1.00	1.00
1143.48	Casa forestala Cadi - Stagias	1.00	1.00
1143.49	Halla plurivalenta Dulezi	1.00	1.00
1143.50	Garascha sutterrana Dulezi	249'951.49	249'951.49
1143.51	Bargia per lenna Val Bugnei	45'000.00	
1143.55	Plan da quartier Mira	1.00	
1145.00	Uauls communa	1.00	1.00
1145.01	Pastiras communalas	1.00	1.00
1145.02	Alps communalas	1.00	1.00
1145.03	Praus pauperesser	1.00	1.00
1146.00	Mobilias scolas	1.00	1.00
1146.01	Material da pumpiers	1.00	1.00
1146.06	Maschina forestala	1.00	1.00
1146.09	Vehichel Toyota Land Cruiser 11		1.00
1146.10	EED administraziun communal	1.00	1.00

		31.12.2016	31.12.2015
1146.11	EED scolas	1.00	1.00
1146.15	Maschina stradala "Linder"	1.00	1.00
1146.16	Plazza da golf Sedrun - a fond perdu	1.00	1.00
1146.17	Maschina stradala "Bucher 2020"	1.00	1.00
1146.18	Maschina stradala "Holder" 2005	1.00	1.00
1146.19	Vehichel da pumpiers TLF	1.00	1.00
1146.20	Maschina da far loipa	1.00	1.00
1146.21	Maschina da segar uffeci forestal	1.00	1.00
1146.22	Car da lenna cun tschaghegna	1.00	1.00
1146.23	Toyota Hi-Lux - acquist 2008	1.00	1.00
1146.24	Reform Muli T9 Euro 4 - Acquist 2009	1.00	1.00
1146.25	Crana da lenna		1.00
1146.26	Holder C9700H		1.00
1146.27	Maschina stradalessor "Holder" 2015	1.00	1.00
1146.28	Toyota Hilux (vehichel turissem/2016)	1.00	
1146.29	Reform Muli T 10 (maschina stradalessor 2016)	1.00	
117	<i>Diversas investiziuns activadas</i>	2.00	2.00
1170.00	Megliuraziun Tujetsch	1.00	1.00
1170.01	Mesiraziun e terminaziun sort 5	1.00	1.00
2	PASSIVAS	-21'571'469.42	-20'708'371.87
20	Capital jester	-8'865'225.66	-9'066'448.87
200	<i>Quens currents</i>	-2'481'833.56	-2'017'826.29
2000.00	Crediturs	-1'003'454.31	-542'161.73
2000.01	Crediturs AVS	-26'696.10	-46'316.30
2000.02	Creditur Suva	3'199.15	-2'115.35
2000.03	Segira d'accident	6'054.85	6'540.85
2000.05	Cassa pensiun CMP	-187.40	
2000.06	Cassa da pensiun cantun	755.65	405.70
2000.07	Taglia a/fontauna	-1'314'463.96	-1'315'004.21
2000.10	Segirada schurnada da malsogna	1'972.50	202.50
2005.02	Bogn Sedrun - conto d'ulivaziun	100'553.66	114'012.13
2005.04	Quen jester - diversas	-20'436.55	-3'048.15
2006.02	Taglia cumin	-2'932.35	-2'932.35
2006.08	Taglia pleiv evangelica cant. 2010	-7'779.85	-7'924.20
2006.09	Taglia pleiv catolica naven 2010	-183'566.15	-191'226.10
2006.10	Taglia pleiv evangelica naven 2010	-37'796.25	-38'420.05
2009.00	TPV conto anticipau	2'943.55	10'160.97
202	<i>Deivets a miez e liung termin</i>	-1'090'000.00	-3'180'000.00
2021.09	Suva 25-02-2007 - 25-02-2017	-90'000.00	-180'000.00
2021.59	GKB CG 134.825.614 23-08-2016		-1'000'000.00
	Fond Cumpensaziun AVS 20-10-06 - 20-10-		
2021.60	16		-1'000'000.00
2021.61	Fond Cumpensaziun AVS 16-1-07 - 16-1-17	-1'000'000.00	-1'000'000.00

		31.12.2016	31.12.2015
204	<i>Remessas</i>	-343'000.00	-343'000.00
2040.00	Delcredere	-343'000.00	-343'000.00
205	<i>Passivas transitoricas</i>	-4'950'392.10	-3'525'622.58
2050.00	Passivas transitoricas	-4'950'392.10	-3'525'622.58
28	Finanziaziuns specialas	-8'195'157.41	-7'411'991.23
280	<i>Finanziaziuns specialas</i>	-8'195'157.41	-7'411'991.23
2880.01	Reserva manteniment serenera	-1'785'678.51	-1'587'649.22
2880.03	Prefinanziaziun projects communaus	-2'450'000.00	-2'450'000.00
2880.04	Reserva manteniment rumians	-30'525.45	-20'500.56
2880.05	Reserva register funsil federal	-150'000.00	-200'000.00
2880.06	Prefinanziaziun halla plurivalenta Dulezi	-2'700'000.00	-2'700'000.00
2880.07	Reserva paga suppl. pers. instr.	-43'612.00	-157'000.00
2880.08	Reserva ord cunfinaziun da menaschi	-252'477.70	-105'477.70
2880.09	Prefinanziaziun sanaziun Bogn Sedrun	-370'000.00	
2880.10	Prefinanziaziun niev baghetg stradaless	-250'000.00	
2890.00	Deposit forestal	-73'381.00	-73'381.00
2890.02	Donaziuns per caplutta da morts	-1'145.00	-1'145.00
2890.03	Donaziuns Tgèsa s. Vigeli	-32'421.70	-32'421.70
2890.05	Restauraziun maletg clutger	-700.00	-700.00
2890.06	Legat Berther-Mätzler	-35'000.00	-35'000.00
2890.08	Reservat uaul natural Prau Nausch	-21'650.05	-21'650.05
2890.09	Donaziuns museum	1'434.00	-27'066.00
29	Capital	-4'511'086.35	-4'229'931.77
290	<i>Capital</i>	-4'511'086.35	-4'229'931.77
2900.00	Capital agen	-4'511'086.35	-4'229'931.77

Obligaziuns eventualas

Tenor artechel 28 dil regulativ per il menaschi finanzial dalla vischnaunca Tujetsch:

Garanzia Sedrun Pendicularas SA: frs. 1'000'000.00

Vischnaunca Tujetsch
Gemeinde Tujetsch

Cussegli da vischnaunca
01-2014/2017

Quen 2016 Bogn Sedrun

Messadi

dalla suprastonza communal al cussegli da vischnaunca

Prezaiu president
Preziada cussegliera
Stimai cussegliers

Bogn Sedrun - quen current	Quen 2016 Expensas	Entradas	Preventiv 2016 Expensas	Entradas	Quen 2015 Expensas	Entradas
3 Entradas						
3000 Entradas bogn da divertiment	177'294.10		175'000.00		175'808.45	
3010 Entradas wellness	197'353.05		190'000.00		194'654.65	
3020 Entradas vital	14'647.25		20'000.00		17'777.00	
3030 Entradas vendita	17'312.65		20'000.00		20'767.45	
3040 Entradas affittaziun Solarium	5'871.45		4'000.00		3'276.15	
3100 Contribuziun scolas	9'000.00		9'000.00		9'000.00	
3910 Sperditas					105.95	
3 Total entradas	421'478.50		418'000.00		105.95	421'283.70
Saldo	421'478.50		418'000.00			421'177.75
4 Cuosts da material e rauba						
4000 Cumpra da material	4'231.70		7'000.00		8'082.45	
4050 Cuosts bigliets	2'690.00		3'500.00		2'398.90	
4060 Cuosts lavandaria	29'332.30		32'000.00		32'388.20	
4100 Lavurs jastras	655.87		2'000.00		650.50	
4 Total cuosts da material e rauba	36'909.87		44'500.00		43'520.05	
5 Cuosts da persunal						
5000 Pagas	376'503.50		401'450.00		384'286.90	
5013 Prestaziuns EO e cass d'accident		3'098.90				12'975.10
5014 Distribuziun entradas taxa CO2		252.90				274.90
50 Total pagas e supplements	376'503.50	3'351.80	401'450.00		384'286.90	13'250.00
5700 AHV, IV, EO, ALV	30'054.95		36'000.00		29'649.55	
5720 Cassa da pensiun	22'526.90		25'000.00		22'765.55	
5730 Segirada d'accident	424.97		1'000.00		571.31	
5740 Segirada da schurnada	3'249.14		3'500.00		3'286.38	
57 Total segiradas socialas	56'255.96		65'500.00		56'272.79	
5810 Scolaziun e formaziun	1'696.00		3'500.00		720.00	
5820 Spesas	1'206.60		1'000.00		468.00	
5880 Ulteriurs cuosts da persunal	1'743.80		5'000.00		784.10	
58 Total ulteriurs cuosts da persunal	4'646.40		9'500.00		1'972.10	
5 Total cuosts da persunal	437'405.86	3'351.80	476'450.00		442'531.79	13'250.00

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
6	Ulteriurs cuosts da menaschi						
6100	Manteniment immobilia	31'824.40		43'700.00		80'691.60	
6101	Manteniment maschinas/apparaturas	61'248.75		67'470.00		53'061.55	
6102	Manteniment mobiliar/indrezs	13'804.40		15'000.00		12'169.90	
6103	Manteniment eed	11'010.60		10'000.00		6'888.52	
6113	Restituziuns segiradas		16'753.00				
6150	Sal	1'284.00		1'500.00		1'260.00	
6160	Preparaziun dall'aua	3'992.95		4'500.00		1'683.30	
6165	Material da schubergiar	8'903.95		6'000.00		5'786.25	
6170	Material wellness/vital	3'645.50		6'000.00		5'740.85	
6175	Alimentaziun wellness	3'463.10		6'000.00		4'429.95	
6180	Gasettas/abos	839.35		1'300.00		883.75	
6190	Divers material da diever	3'099.82		3'000.00		1'607.80	
61	<i>Total manteniment e material da diever</i>	143'116.82	16'753.00	164'470.00		174'203.47	
6200	Reparaturas e servis			500.00			
6210	Benzin e diesel	110.15		300.00		33.45	
62	<i>Total maschinas e transport</i>	110.15		800.00		33.45	
6300	Segirada d'ediffecis	2'981.75		3'500.00		3'011.15	
6310	Segirada da responsabludad e da maschinas	6'928.86		7'200.00		5'210.65	
6320	Controllas cantun	1'340.00		1'500.00		1'432.00	
63	<i>Total segiradas</i>	11'250.61		12'200.00		9'653.80	
6400	Electricitatd	82'958.65		90'000.00		88'344.75	
6410	Aua	5'805.70		6'000.00		5'805.70	
6420	Ieli da scaldar	54'546.84		60'000.00		67'438.35	
6430	Taxas da rumians	2'108.50		2'500.00		2'344.40	
6440	Canalisaziun	9'286.80		10'000.00		9'286.80	
64	<i>Total energia e dismissas</i>	154'706.49		168'500.00		173'220.00	
6500	Material da biro	1'485.25		3'000.00		2'574.15	
6510	Telefon, internet, porto	2'364.50		3'500.00		4'050.25	
6513	Informatica	2'814.55		2'000.00		1'754.60	
6520	Contribuziuns e donaziuns	531.00		1'200.00		475.00	
6530	Cumissiun da menaschi/direcziun	6'897.90		5'500.00		4'385.00	
6540	Cuors e seminars			1'500.00		290.00	
6570	Cumissiun da gestiun	2'457.00		2'500.00		2'451.60	
6580	Diversas expensas			3'000.00		798.60	
65	<i>Total administraziun ed informatica</i>	16'550.20		22'200.00		16'779.20	
6600	Reclama ed inserats	12'700.05		20'000.00		21'662.40	
6610	Material da reclama	12'676.35		22'000.00		14'677.75	
6640	Spesas da representaziun			1'000.00			
6650	Bons sco sponsur	448.15		3'000.00		-748.50	

		Quen 2016		Preventiv 2016		Quen 2015	
		Expensas	Entradas	Expensas	Entradas	Expensas	Entradas
66	<i>Total reclama</i>	25'824.55		46'000.00		35'591.65	
6840	Spesas banca e posta	1'650.71		2'000.00		1'520.91	
6850	Entradas da tscheins		49.25				26.85
68	<i>Total finanzas</i>	1'650.71	49.25	2'000.00		1'520.91	26.85
6	Total ulteriurs cuosts da menaschi	353'209.53	16'802.25	416'170.00		411'002.48	26.85
7	Entradas accessoriais						
7000	Entradas ustria		7'150.00		7'150.00		7'150.00
7050	Expensas ustria	1'413.50		3'000.00		1'165.90	
70	<i>Total entradas accessoriais</i>	1'413.50	7'150.00	3'000.00	7'150.00	1'165.90	7'150.00
7	Total entradas accessoriais	1'413.50	7'150.00	3'000.00	7'150.00	1'165.90	7'150.00
8	Entradas extraordinarias						
8020	Contribuziun vischnaunca - taxas da hosp		75'000.00		75'000.00		75'000.00
80	<i>Total entradas extraordinarias</i>		75'000.00		75'000.00		75'000.00
8	Total entradas extraordinarias		75'000.00		75'000.00		75'000.00
Total entradas/expensas		828'938.76	523'782.55	940'120.00	500'150.00	898'326.17	516'710.55
Deficit da menaschi		-305'156.21		-439'970.00		-381'615.62	

Bogn Sedrun - Bilanza		31.12.2016	31.12.2015
1	ACTIVAS	147'873.36	166'433.38
1	Activas	147'873.36	166'433.38
10	<i>Capital en circulaziun</i>	147'873.36	166'433.38
1000	Cassa	11'050.10	10'513.50
1025	Banca Raiffeisen 70127.14	91'230.24	58'940.90
1026	PostFinance	11'493.88	27'494.98
1101	Debiturs	11'230.98	40'543.10
1155	Taglia anticipada		0.90
1210	Reserva ieli da scaldar	22'868.16	28'940.00
	Total activas	147'873.36	166'433.38
2	PASSIVAS	147'873.36	166'433.38
2	Passivas	147'873.36	166'433.38
20	<i>Capital jester a cuort termin</i>	444'929.57	539'949.00
2001	Crediturs - conto collectiv	33'197.95	42'215.65
2010	Bons	20'359.60	17'946.80
2011	Cartas depot	1'839.00	1'338.00
2150	Conto current AVS	-16'236.85	-17'179.20
2158	Conto d'ulivaziun vischnaunca	405'709.87	495'627.75
2300	Passivas transitorias	60.00	
24	<i>Capital jester a liung termin</i>	8'100.00	8'100.00
2400	Emprest vischnaunca	8'100.00	8'100.00
28	<i>Agen capital</i>	-305'156.21	-381'615.62
2991	Sperdita	-305'156.21	-381'615.62
	Total passivas	147'873.36	166'433.38

Credits supplementars (concedi ordeifer il preventiv) per igl onn da quen 2016

Rapport da gestiun 2016

Ils pensums e las cumpetenzas dalla Cumissiun da gestiun ein reglai tenor art. 49 dalla constituziun communal, il regulativ per la cumissiun da gestiun ed il model da quen e controlla dallas vischnauncas dil Cantun Grischun.

La cumissiun da gestiun ha l'incumbensa da contollar e d'examinar las differentas spartas dall'administraziun e dil menaschi finanzial della vischnaunca Tujetsch per igl onn da quen 2016. Quei ei succediu en collaboraziun cul biro Confidat Fiduziaria SA, Glion.

La controlla ha cumpigliau:

- La revisiun dil quen annual (bilanza, quen current e quen d'investizion) dalla vischnaunca da Tujetsch e dil Bogn Sedrun, che cumpeglia la perioda digl 1. da schaner 2016 tochen ils 31 da december 2016.

Constataziuns:

- Las contabilitads ein menadas conform agl uorden e tenor principis mercantils sco era tenor il model da quen per las vischnauncas dil Cantun Grischun.
- Las bilanzas pils 31 da december 2016 ed ils quens da menaschi 2016 corrispundan alla contabilitad.
- La facultad ed ils deivets per ils 31 da december 2016 ein corrects e mussai ora cumpletamein.
- Ils documents da fatschenta e da contabilitad ein avon maun. Damondas ein vegnidias rispondidas exact e cumpetent.
- Il fatg communal vegn tgamunaus cun quitau e senn da responsabladad.

La cumissiun da gestiun admetta alla suprastanza communal, allas ulteriuras autoritads e cumissiuns sco era a tuttas colluvreras e colluvrers della vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun in cordial engraziament per tut il bien prestau.

Proposta:

La cumissiun da gestiun propona al cussegl da vischnaunca Tujetsch d'approbar il quen communal dalla vischnaunca Tujetsch e dil Bogn Sedrun 2016 (cul dretg da referendum) e da dar scarica alla suprastanza communal, als ulteriurs organs responsabels ed all'administraziun.

Sedrun, ils 10 d'avrel 2017

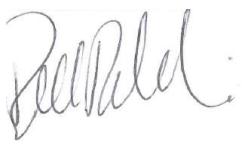
Cumissiun da gestiun Vischnaunca Tujetsch
Guido Friberg, president
Norbert Vinzens e Toni Monn

Proposta

La suprastanza communal, en concordanza cun la cumissiun da gestiun, propona al cussegl da vischernaunca:

- a) d'approbar il quen annual 2016 cun las amortisaziuns supplementaras buca previdas el preventiv ed il rapport da gestiun 2016 dalla vischernaunca da Tujetsch;
- b) d'approbar il quen annual 2016 ed il rapport da gestiun dil Bogn Sedrun;
- c) da dar scarica a tuts organs communals.

Quella fatschenta ei puttamessa al referendum facultativ tenor igl artechel 17 lit. a dalla constituziun communal.

Suprastanza communal Tujetsch

President communal:
Beat Roeschlin

Actuar:
Simon Collenberg